

MAITREYA MAGAZINE

NUMMER 3 JAARGANG 3

Maitreya Magazine
Nummer 3, Jaargang 3
Oktober 1981

UITGAVE:

Stichting Maitreya Instituut
Dorpsstraat 6
5314 AE Bruchem
Tel: 04184-755

DOELSTELLING:

De stichting stelt zich ten doel; het bevorderen van de interesse en studie, het beoefenen en uitbreiden van het Boeddhisme, v.n. m.l. in de vorm waarin het in Tibet heeft bestaan en te komen tot een vruchtbare integratie van Oosterse en Westerse filosofieën in Nederland.

DONATEURS:

Indien U deze doelstelling onderschrijft, kunt U donateur worden voor minimaal Fl 100,-- per jaar. De gelden worden gebruikt voor: publicaties, organisatie van cursussen, aanschaf noodzakelijke dingen, huisvesting en onderhoud van een Geshe (geleerde) en vertaler, die continu onderricht geven in de Dharma enz. Donaties waarbij vermeldt wordt: onroerend goed, zijn aftrekbaar van Uw inkomstenbelasting en zullen uitsluitend bestemd zijn voor de aanschaf van gebouwen t.z.t.

REDAKTIE:

Paula de Wijs- Koolkin
Margot Kool
Jan-Paul Kool

VERSCHIJNING:

Ten minste 1x per kalenderkwartaal.

WELKOM:

Kunstuitingen over Boeddhistische onderwerpen, gedichten, tekeningen, foto's e.d.

COPYRIGHT:

Stichting Maitreya Instituut 1981c. Geen overname enig deel van dit nummer zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Alle rechten voorbehouden.

VORIGE NUMMERS:

Alle nummers zijn nog uit voorraad leverbaar.

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER:

Louwrien Wijers
Edward Koster

ABONNEMENTEN:

Schriftelijk of telefonisch aannemen, kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan; het abonnement loopt automatisch door, tenzij 30 dagen voor de vervaldag schriftelijk wordt opgezegd.

BETALINGEN:

Postgiro nr: 4305057 t.n.v. Maitreya Instituut, Bruchem.

ADRESWIJZIGINGEN:

1 maand voor verschijningsdatum schriftelijk opgeven.

PRIJZEN:

Binnen Nederland Fl 20,-- per jr.
Los Nummer Fl 5,-- plus porto.

Z.H. DE 14e DALAI LAMA VAN TIBET

PRAAT MET LOUWRIEN WIJERS.

Zijne Heiligheid de 14e Dalai Lama van Tibet praat met Louwrien Wijers.

Het was op een avond in mei, vorig jaar, in het Theosofisch Centrum in Naarden, tijdens één van de zuiverende ontmoetingen met de gelouterde geest van Tsenshab Serkong Rinpochee, die je in een oogwenk in de ijlheid van een helderblauwe hemel en wit besneeuwde bergtoppen wist te plaatsen, dat in mij de diepe wens ontstond ooit een vraaggesprek met Zijne Heiligheid de 14e Dalai Lama van Tibet te mogen publiceren om op die manier eraan te kunnen meewerken dat de ontheemde Tibetaanse wijsheidsschat haar plaats hervindt in onze wereld.

Op zaterdagmiddag 4 april j.l. mocht ik op Schiphol mijn plaats bezetten in het vliegtuig naar India. Een brief van het kantoor van Z.H. had mij verzekerd dat ik in de tweede week van april ontvangen zou kunnen worden. Zondag vroeg in de middag kwam ik aan in het Tushita Mahayana Meditation Centre, 5/5 Shantiniketan, in New Delhi en maandagochtend zat ik in de bus naar Dharamsala in de indische himalaya-provincie Himachal Pradesh, waar Z.H. de tibetaanse residentie-in-ballingschap heeft gevestigd. Aan het Maitreya Magazine geef ik hierbij een voorpublicatie van enkele delen van de twee interviews die de Dalai Lama mij toestond. De volledige tekst van de gesprekken zal verschijnen in een boek dat binnenkort uitkomt.

Om ons voorstellingsvermogen te helpen bij het bereiken van het geografische gebied waar Z.H. de Dalai Lama nu woont, begin ik deze uitsnede voor het Maitreya Magazine met een dagboek-fragment van de reis Delhi-Dharamsala. Maandag 6 april 1981: We zitten in de bus naar Dharamsala, die net de voet van de Himalaya's heeft bereikt. Het is half twee midden op de dag. Om kwart voor zeven vanmorgen is de bus uit New Delhi weggegaan. We zijn door de vlakten

boven Delhi gereden, door Punjab, en nu, nog steeds in de provincie Punjab, rijden we tussen de eerste lage bergen van de Himalaya's.

Vóór ons zien we al de hoge Himalaya-bergtoppen, gehuld in de heilige mist van een hete dag.

Ik reis met Dario, een monnik uit Italië, en Pino, de italiaanse jongen die Dario in het vliegtuig naar India heeft ontmoet, en die nu ook meegaat naar Dharamsala.

We waren alledrie in het Tushita Centre in Delhi met de bedoeling vandaag deze reis te maken, dus gingen we samen.

Er wordt hier overal gewerkt aan de weg waar we overheen rijden. Vrouwen dragen op hun hoofden manden met zand en grint aan. Voor het zware werk worden kamelen gebruikt die karren met rubber banden trekken. Langs de weg zitten jongens, die gekleed in vuile lappen, teer heet zitten te stoken in opengeknipte oliedrums. Bij grote hopen, ronde witte rivierkeien zitten oudere mannen die met hammers de schilfers van de keien afslaan waarmee de weg wordt verhard. Er komt geen machine aan te pas.

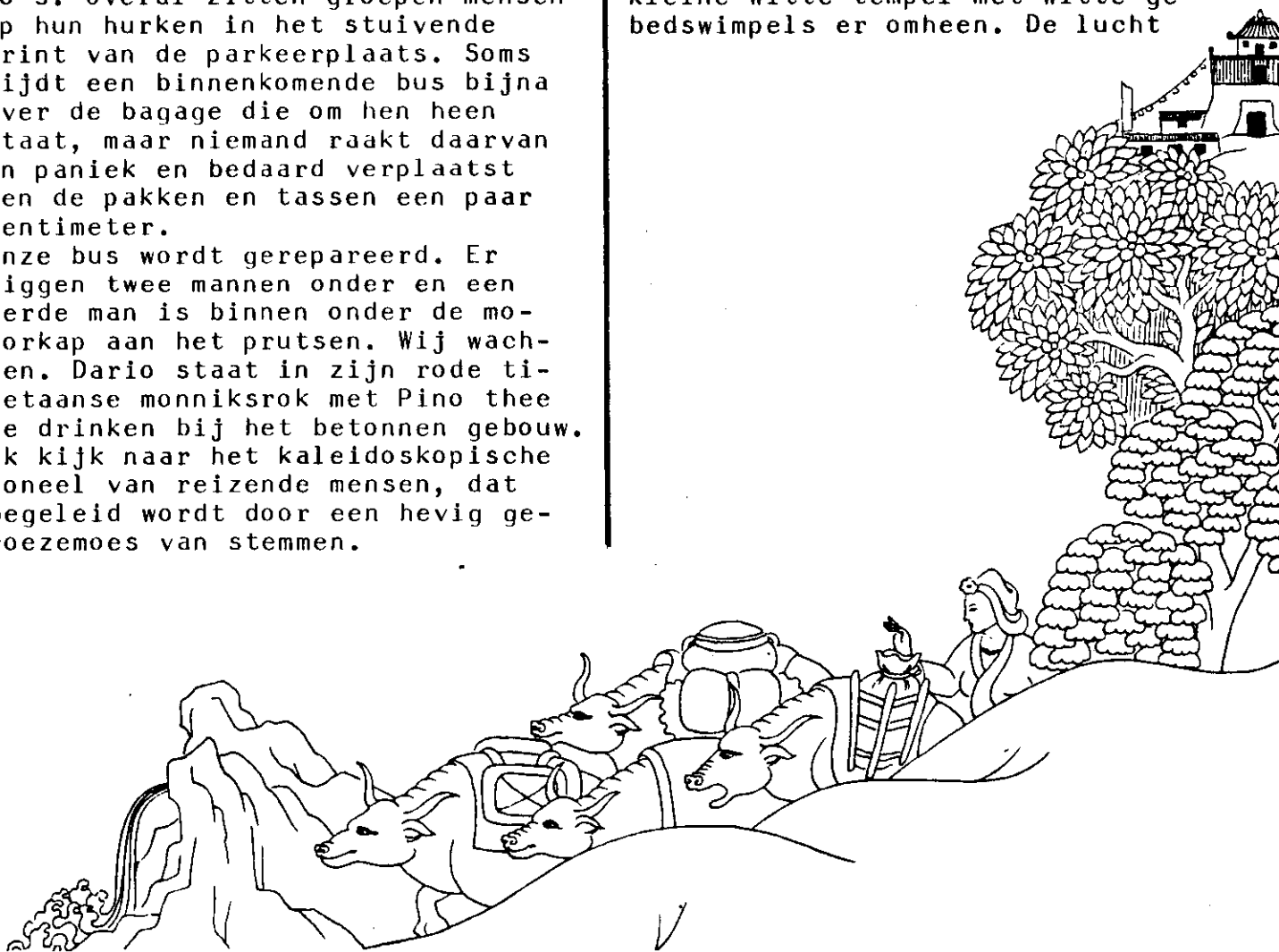
Aan de kant van de weg groeien hier palmen, kaktussen en vele soorten groene bomen. In de berm staan blauwe en oranje bloemen. De blauwe groeien overvloedig en liggen als een deken over het gras. De oranje bloeien aan struiken met hier en daar een bloesem. Soms zie je ook hoge bougainville-achtige heesters met paarse bloemen. Als we langs een snel van de bergen af stromende rivier rijden, dan is het water daarvan altijd volmaakt aquamarijngroen, zo aquamarijn als de tegels in een filmsterrenzwembad.

Ik heb begrepen dat de indische mensen over het algemeen de Dalai Lama van Tibet niet kennen, en dat men niet weet hoe hij met honderduizend volgelingen uit zijn land gevlucht is voor de chinees communistische overheersers en al twee en twintig jaar gastvrijheid geniet in hun eigen grote India. Door de eeuwen heen heeft India allen die toevlucht zochten ontvangen. De bewoners beamen zo'n

vanzelfsprekende gastvrijheid en bepalen zich tot het leven van alledag. Het is halfvier. We staan al een half uur op een busstation. Het is een stoffig emplacement van grijze steenslag met een plas grijs modderwater in het midden. Om de modderpoel staan blauw en wit geverfde bussen vol mensen, die bovenop zwaar beladen zijn met bagage. Soms zitten tussen die bagage nog groepen mannen, die op het bagagerek mee mogen rijden, omdat de bus binnen vol is. Hier staat het woord 'Himachal' op de bussen. We zijn dus in die Himalaya-provincie aangekomen. Bij het busterrein staat een betonnen gebouw met een luidspreker op het dak, waaruit zo nu en dan in Hindi iets omgeroepen wordt wat ik niet kan verstaan. In het gebouw kun je tijdschriften en etenswaren kopen. Ervoor staan karren met limonade, of met sinaasappels, of met ijsco's. Overal zitten groepen mensen op hun hurken in het stuivende grint van de parkeerplaats. Soms rijdt een binnenkomende bus bijna over de bagage die om hen heen staat, maar niemand raakt daarvan in paniek en bedaard verplaatst men de pakken en tassen een paar centimeter. Onze bus wordt gerepareerd. Er liggen twee mannen onder en een derde man is binnen onder de motorkap aan het prutsen. Wij wachten. Dario staat in zijn rode tibetaanse monniksrok met Pino thee te drinken bij het betonnen gebouw. Ik kijk naar het kaleidoskopische toneel van reizende mensen, dat begeleid wordt door een hevig ge-roezemoes van stemmen.

Nu rijden we weer door het paradijs dat India heet. Een groen landschap met overdadig begroeide heuvels en daartussen grasvlakten met wijd uitgegroeide, eeuwenoude bomen. Dit gebied is dicht bevolkt. Overal staan hutten waar mensen in wonen. Soms zijn de hutten alleen van riet gebouwd en staan ze op stokken, soms hebben ze lemen muren en daken van riet. Waar hutten staan, zijn ook ontelbare tentjes waarin allerlei eetwaar verkocht wordt. In deze stoffige soberheid valt het op dat de mensen vaak kraakheldere kleren aan hebben.

De bus moet wachten voor een witte koe die in al haar edelheid de tijd neemt om de weg over te steken. We klimmen nu de Himalaya's op langs ravijnen met naaldbomen. Op grasvlaktes tussen de bomen grazen glanzende zwarte ossen. Op een heuveltop staat vaak een kleine witte tempel met witte gebedswimpels er omheen. De lucht

is helder blauw en de laag staande zon schijnt goudgeel tegen de bergtoppen op. We klimmen heel langzaam hoger. In haarspeldbochten moet de chauffeur uit alle macht aan het stuur trekken om zijn vracht in bedwang te houden. Nu rijden we in een berggebied waar herders grote kudden geiten hoeden. Ze begeleiden de dierenmassa's over berghellingen met grint en rollende stenen en sporadische polletjes kort gras. De herders hebben witte wollen jakken aan met korte klokkende rokken, waaronder je hun lange blote bruine benen ziet, die gespierd zijn en glanzen van kracht. Kwart over zes. We zien nu recht voor ons de eerste bergkam met besneeuwde toppen. Het is een lange bergrug, niet eens zoveel hoger dan wij, waar de sneeuw waarschijnlijk winter en zomer op ligt, als poedersuiker op Moscovisch gebak. Hier staan allerlei soorten loofbomen in schakeringen van licht tot donkergroen, met soms een overdaad aan blauwe of witte bloesems. Een bord zegt dat het nog 44 km is naar Dharamsala. Tot laat in de avond zijn we doorgereden. Vlak voor Dharamsala ging onze bus stuk en moesten we wachten op een lift. Na een half uur nam een andere bus die op weg was naar Dharamsala ons mee. Omstreeks elf uur kwamen we aan op een nachtelijk marktplaatsje van Dharamsala, waar we een taxi vonden die ons naar McLeod Ganj bracht, dat weer hoger ligt. Volgens een bord vlak vóór McLeod Ganj ligt het 1768 meter boven de zeespiegel. Die eerste korte nacht hebben we gelogeerd in het Bagshu Hotel met uitzicht op het paleis Thechen Choeling van Z.H. de Dalai Lama en de tempel Tsugla Khang die er vlakbij staat. De volgende ochtend gingen de monnik Dario en ik door naar het Tushita Meditation Centre van Lama Yeshe en Lama Zopa Rinpochee, dat bovenop een berg bij McLeod Ganj ligt. Pino, de Italiaanse jongen bleef beneden omdat hij liever in een hotel in McLeod Ganj woonde.

Dan over de geschiedenis van Tibet nog dit: Tot de vroege middeleeuwen was Tibet het land dat de sterkste legers bezat in zuidoost Azië, die wijd en zijd bekend waren en overal werden gevreesd. Na 1300 ging in Tibet het Boeddhisme bloeien en de kracht van de legers nam af. Het gebruik ontstond dat de koningen van Mongolië en de keizers van China spiritueel onderdicht kregen van de hoofdlama van Tibet, die in 1577 de titel "Dalai Lama" kreeg van de Mongoolse khan. In 1642 werd de Vijfde Dalai Lama gekroond tot oppermachtig vorst over Tibet. In China groeide de wens Tibet politiek ondergeschikt te maken en in 1911 leidde die obsessie tot een gewapende inval in Tibet. Door de val van de Chinese keizer moesten de Chinese bezettingslegers al datzelfde jaar terug naar Peking. Van 1911 tot zijn dood verbood de Dertiende Dalai Lama van Tibet elke Chinees de toegang tot zijn land. Maar in 1934, bij het Chinese condolancebezoek voor de overleden Dertiende Dalai Lama, vestigde China meteen een delegatie in Lhasa, de hoofdstad van Tibet, en geleidelijk begon men in Tibet zelf en in China propaganda te maken voor de gedachte dat Tibet politiek ondergeschikt zou moeten zijn aan China. In 1949 werd op de Chinese radio plotseling omgeroepen dat de Chinees communistische volkslegers Tibet zouden 'bevrijden'. Nog voor de Tibetaanse regering onderhandelingen kon beginnen met Mao Tse Tung, toen de leider van China, stroomden op acht plaatsen tegelijk legers van tienduizenden strijdlustige Chinees communistische soldaten Tibet binnen. In Lhasa brak hongersnood uit, omdat de voedselvoorraden niet toereikend waren voor de 60.000 soldaten die China daar legerde. In allerijl werd de zestienjarige Veertiende Dalai Lama op 17 november 1950 als politiek leider van Tibet Beëdigd. De jonge Dalai Lama reisde in 1954 naar China, waar hij een jaar bleef, en waar partijleider Mao Tse Tung hem

steeds beloofde dat Tibet een autonome regering zou houden. Het Chinese regiem in Tibet werd echter in tegendeel steeds overheersender en agressiever. In 1958 begonnen de Chinese bombardementen op dorpen en kloosters in Noord-Tibet. Begin maart 1959 was het duidelijk dat het Chinese leger de Dalai Lama wilde ontvoeren en grootscheepse bombardementen op Lhasa in voorbereiding had. Daar kwam het Tibetaanse volk tegen in opstand. Op 16 maart begonnen de Chinese bombardementen op het paleis van de Dalai Lama. In de nacht van 16 op 17 maart 1959 vluchtte de Dalai Lama, gekleed als Tibetaanse soldaat uit het paleis. Aan het eind van vijf dagen bombarderen waren in Lhasa ongeveer 67.000 mensen gedood, 20.000 mensen waren gevangen genomen en behalve de Potala, was het centrum van de Heilige Stad één ruïne.

Tussen 1959 en nu is de rijke cultuur van Tibet, vooral door de Chinese Culturele Revolutie, totaal vernield. Duizenden Tibetanen zijn op afschuwelijke manieren dood gefolterd, of verhongerd, of gevangen gezet door de Chinese bezetters. Nog eens tienduizenden Tibetanen zijn naar China gedeporteerd of ingezet in de Vietnamese oorlog. Drie delegaties van Z.H. de Veertiende Dalai Lama hebben met eigen ogen de verwoestingen gezien die in hun land aangericht zijn en hebben de ooggetuige verslagen gehoord van landgenoten die de Chinese bezetting tot nu toe hebben overleefd.

De Dalai Lama kreeg in het voorjaar van 1959 politiek asiel in India. Honderduizend Tibetanen ontvluchtten hun bezette land na hem en kwamen terecht in India, Nepal en Bhutan. De Dalai Lama vestigde zijn regering-in-ballingenschap uiteindelijk in Dharamsala in de Indiase Himalaya's. "Klein Lhasa" wordt deze grootste van de dertig nederzettingen voor gevluchte Tibetanen in India genoemd. Het heeft 15.000 inwoners. Men

waant zich daar in Tibet, niet meer in India. Veel vrouwen dragen nog de lange, donkere Tibetaanse "chuba's", jurken met kleurige schorten. Oudere vrouwen hebben hun haar nog in lange vlechten en lopen, soms met zilveren gebedsmolens draaiend, onafgebroken het "OM MANI PADME HUM" te mompelen. Op pleinen staan monniken en nonnen in hun rood/gele kloosterdracht tussen de bevolking. De winkeltjes zijn Tibetaans, de restaurants zijn Tibetaans en de vele hondjes zijn Tibetaans. Alleen het postkantoor is Indiaas. De hellende weg naar het paleis van Zijne Heiligheid, zoals de Dalai Lama genoemd wordt, is door de natuur majestueus versierd met dieprood bloeiende rodondendronbomen. In de ontvangstkamer van de hooggelegen residentie klinkt onafgebroken het blijde geluid van tjilpende vogels op de achtergrond.

Het eerste vraaggesprek met Zijne Heiligheid de Veertiende Dalai Lama van Tibet was op woensdag 15 april van ongeveer half elf in de ochtend tot ongeveer twaalf uur. Ik had in Tushita Centre, op verzoek van de heer Tempa Tsering van het "Office of His Holiness", van tevoren twee vragenlijsten samengesteld, één met negen wereldse vragen en één met negen spirituele vragen, die ik bijna een week vóór het eerste gesprek had overhandigd. Het bleek dat Z.H. de Dalai Lama de vragen niet gelezen had. Hij hoorde ze tijdens het interview voor het eerst. Bij het eerste gesprek waren Tempa Tsering en een monnik aanwezig om Z.H., die Engels sprak, bij te staan als hij een Tibetaanse gedachtengang niet meteen in het Engels wist te vertellen. Het was de heer Tempa Tsering die de negen wereldse vragen voorlas aan de Dalai Lama. De eerste vraag luidde:

V: Met diep respect voor de standvastige kracht waarmee Uwe Heiligheid de zware last heeft gedragen van de dramatische vernielingen die de Chinese bezetters hebben

aangericht gedurende de afgelopen twintig tot dertig jaar in Uw land en over Uw mensen, mag ik U vragen wat mogelijkwijs de positieve boodschap voor onze huidige wereld kan zijn van deze onmenselijke, negatieve akties, die tot onze grote spijt nog elke dag in Tibet uitgevoerd worden.

Dalai Lama: Hmm.. ik weet niet wat voor soort antwoord je verwacht.. dat weet ik niet..

L.W.: Is er een positieve kant aan al deze negatieve gebeurtenissen?

Dalai Lama: Oh ja.. ik geloof.. hmm.. Afgaande op onze eigen ervaring.. als je door de donkerste periode gaat.. de moeilijkste periode.. dan is één ding belangrijk.. dat is tolerantie.. geduld..

Ondanks de moeilijkheden en de vernielingen moet je helder van geest blijven.. dat betekent.. voorkom haat of boosheid.. die dingen moeten voorkomen worden.. Als je haat en boosheid laat meespelen dan zul je het menselijke, intellectuele beoordelingsvermogen verliezen.. het vermogen om de dingen naar waarde te schatten. Dus vermijd haat en dergelijke.. de geest moet helder blijven en vastberaden.. Heb vastberadenheid heb een sterk geloof, of een sterke vastberadenheid dat je uiteindelijk een taak volbrengt die in de essentie gebaseerd is op redelijkheid en rechtvaardigheid.. rede en recht.. Zolang dit je duidelijke uitgangspunt is, geloof ik dat door zo'n houding op één of andere manier het probleem anders komt te liggen.. Enige tijd geleden zei men min of meer: Het Tibetaanse probleem bestaat niet meer.., 'Tibet is verdwenen' ..Sommige mensen zeggen dat.. maar dat is niet juist..

L.W.: Nee..

Dalai Lama: Maar, zie je om één of andere reden zeggen ze als het ware dat Tibet dood is.. Maar door onze vastberadenheid die ik net noemde, is het op een bepaalde manier meer levend dan ooit weer tevoorschijn gekomen...

Welnu, als wij reageren met boos-

heid en haat, zijn wij, bijna als waanzinnigen.. de Chinese mensen zijn over het algemeen erg ontwikkelde mensen en ze hebben ook een lange geschiedenis.. maar helaas, de laatste tijd zijn een aantal van de dingen die de Chinezen doen werkelijk waanzinnig..

L.W.: Ja, heel erg, heel erg..
Dalai Lama: Welnu.. als iemand waanzinnige dingen doet en als wij reageren op dezelfde manier, met dezelfde waanzinnigheid, dan denk ik niet dat daar een goed resultaat uit voort kan komen.. Dat is zoals ik het zie..

L.W.: Dat is prachtig.. Ik zag het zo: Tibet had zoveel wijsheid vergaard en opgeslagen en opeens werd het land vernield en alle wijsheid wordt nu uitgestort over de hele wereld.. Ik vroeg me af of er een reden zou zijn waarom dit moest gebeuren "misschien voor het

welzijn van de hele wereld".. ik dacht dat hoewel deze vreselijke dingen in uw land moesten gebeuren, er toch tenslotte een goed resultaat zou kunnen zijn voor de hele wereld...

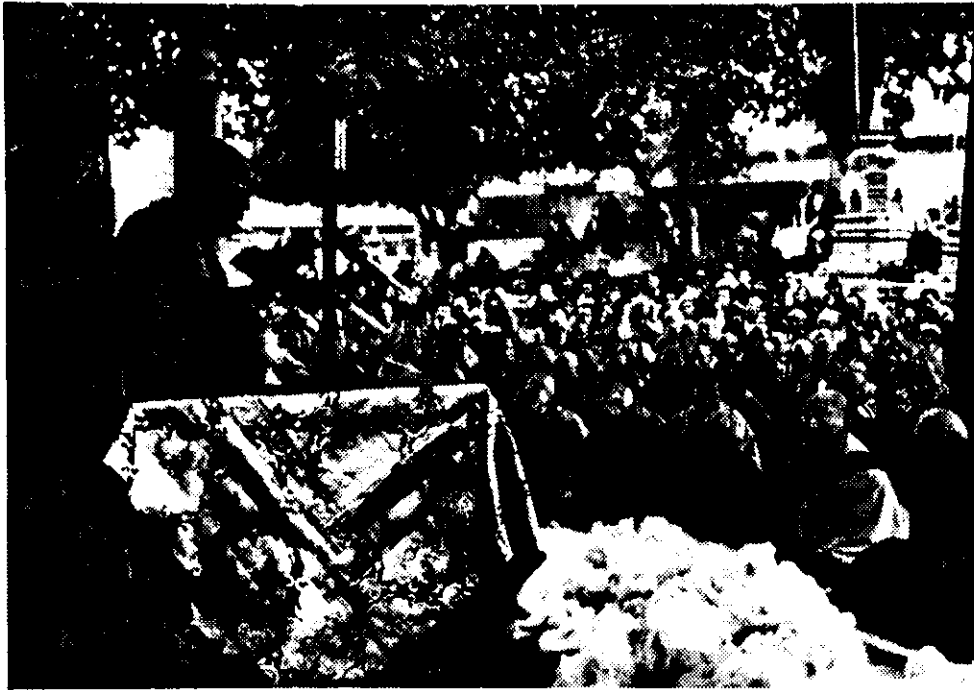
Dalai Lama: Humm.. ik weet het niet.. ha..ha.. Maar ik geloof dat mensen zeker iets kunnen leren van onze ervaring.. Dat denk ik wel..ha..ha..en ik denk ook dat sommige mensen misschien vinden dat Tibet te mild is. Sommige mensen vinden dat misschien.. maar dat is aan hen om te beoordelen.. dat weet ik niet.. ha..ha..ha..

L.W.: Wij hebben nu ongelooflijk wijze Tibetaanse leraren die naar Nederland komen en van wie wij (hun) diepgaande kennis kunnen leren.. vroeger hadden we die kans niet.. dus dacht ik, dat het misschien zo bedoeld was..

Dalai Lama: Wat betreft de nieuwe mogelijkheid om met de Tibetaanse cultuur in contact te komen en over het Boeddhisme te leren dat wij belijden.. die mogelijkheid om deze dingen te leren is na 1959 gekomen..Er zijn meer mogelijkheden.. In het verleden waren wij Tibetanen..onze filosofie en onze leer is erg open.. erg wijds, uitgebreid, flexibel

en open.. maar op één of andere manier waren onze ouders en onze voorgaande generaties..ha..ha.. ha..die waren heel, heel erg geïsoleerd, heel erg kleingeestig.. ha..ha..ha.. wat betreft de communicatie met de buitenwereld... Die ongelukkige omstandigheid is nu uit de weg geruimd door de tragedie van 1959..ha..ha..ha.. Dus nu heeft iedereen, net als jij meer kans om over Tibet te leren..
V: Door de manier waarop Uwe Heiligheid met uw medewerkers deze zo voorbeeldig funktionerende nederzetting voor Tibetaanse vluchtelingen in Dharamsala hebt opgezet, lijkt het of u met de nederzettingen een voorbeeld geeft hoe het leven in een Vredevolle Wereld georganiseerd dient te worden. Heeft Uwe Heiligheid het gevoel dat U ook een taak hebt in de noodzakelijke veranderingen die in de wereld tot stand gebracht moeten worden, naast uw verantwoordelijkheid voor het welzijn van uw eigen vluchtelingen, de wederopbouw van uw eigen bezette land en het

herwinnen van vrijheid voor uw onderdrukte landgenoten?
Dalai Lama:Één ding zou ik willen zeggen.. als een Boeddhist die de Mahayana-leer belijdt..Het essentiële punt is..of de essentie daarvan is: Andere mensen dienen..of andere wezens dienen.. in werkelijkheid is er geen onderscheid.. we zijn allemaal levende wezens.. we zijn hetzelfde..gelijk.. Elk wezen wil geluk en wil geen lijden ..Elke dag, altijd, bidden we.. doen we ons best..en nemen we het vaste besluit voor die geesteshouding.Welnu in de praktijk betekent dat..zo gauw je bidt..of het vaste besluit hiertoe genomen hebt.. moet je al het lijden delen..tenminste van deze wereld.. Soms vonden we het gemakkelijk om te bidden voor de wezens van een andere bestaanswereld, maar we vergaten onze eigen buurman..ha..ha..ha.. Welnu..de wezens van andere planeten bekommeren zich wel om ons, maar wij kunnen niets doen.. Op z'n minst echter in deze wereld.. Voor onze eigen buurman.. voor onze eigen planeet.. kunnen we iets bijdragen in dat opzicht.. Iets.. één of ander ding.. kunnen we dienen.. iets kunnen we doen voor de mensheid van deze wereld. Dat is onze morele plicht..Bovendien..vanuit ons standpunt..vanuit het Boeddhistische standpunt..zijn

alle mensen gelijk..ze hebben menselijk vlees en een menselijke geest... Dus verschillen in cultuur, verschillen in kleur, verschillen in staatsbestel, verschillen in laten we zeggen, ideologie, maatschappijstructuur, die dingen zijn bijkomstig.. Het essentiële punt is: We zijn allemaal dezelfde menselijke wezens, met dezelfde posities en dezelfde kondities.. Welnu, vele problemen ontstaan uit deze bijkomstige dingen.. We hebben op één of andere manier ons diepe begrip van de gelijkheid van menselijke wezens verloren..Dus, in het verleden heb ik van mijn kant altijd deze gedachtengang, of dit gevoel geuit.. tot uitdrukking gebracht.. Ik ben in socialistische landen geweest zoals Rusland en Mongolië, zowel als in zogenaamde kapitalistische landen, als de Verenigde Staten en de Europese landen.. en naar mijn oordeel is er geen verschil.. als we kijken.. of als we denken.. op een dieper niveau, dan zijn de Russen mensen, dezelfde mensen als de Amerikanen.. Dus ik geef uitdrukking aan dat gevoel van gelijkheid..dat laat ik zien...De reactie is min of meer dezelfde.. Dus in de toekomst..tot mijn laatste dag komt, zal ik meehelpen ..als ik iets kan bijdragen .. dat is alles... Morele verantwoorde-

lijkheid..ik heb niet zoveel belang bij nirvana.. nirvana is te groot..te ver..ha..ha..ha... Ik heb meer belang bij echte vrede.. tenminste minder haat..minder boosheid..en meer samenwerking in het algemeen..meer harmonie.. Dan is het volgende leven misschien beter... Als we vechten tegen elkaar en als we haat koesteren jegens elkaar, dan is er geen hoop voor de toekomst.. Ik bedoel; geen hoop op nirvana..ha..ha..ha.. Is dat duidelijk..? Dus dit is mijn gevoel, of mijn standpunt... Dit is mijn werkelijkheid.. Op andere gebieden geloof ik niet dat wij veel kunnen bijdragen..dat we werkelijk kunnen bijdragen..ik denk dat er vele, vele dingen zijn die we van jullie moeten leren.. van de moderne wereld..de moderne maatschappij.. maar één ding..want tenslotte zijn we een mensenmaatschappij..en ik geloof dat menselijke relaties.. menselijke activiteiten..altijd gebaseerd zijn op vriendelijkheid. Welke menselijke relatie je ook neemt, het is een relatie tussen mensen..niet een relatie tussen mensen en bloemen..of dingen.. Dus onze relatie met niet levende dingen, zoals de relatie tussen mensen en machines..menselijke relaties zijn relaties tussen een mens en nog een mens..Elke andere

relatie is niet meer dan laten we zeggen een gebruiksrelatie..Wij mensen gebruiken dingen. Die dingen geven mij een bepaald voordeel dus daarom gebruik ik ze.. Dat is het algemene uitgangspunt..Nu de relatie tussen mens en mens, die is veel dieper dan dat.. Dus als een mens hetzelfde standpunt ontwikkelt in de trant van: Ik gebruik dit mens..voor zover ik voordeel van die persoon heb, gebruik ik hem.. En zo gauw dat voordeel ophoudt vergeet je hem.. Die benadering, dan is dat niet een werkelijke menselijke relatie..We moeten onze buurman respekteren.. of onze vriend..als een menselijk wezen en niet als een machineonderdeel..Dus zelfs als je je voordeel kunt doen, dan moet je de waarden respekteren van de rechten van de mens.. Dus elke maatschappij, hoe geciviliseerd en modern ook, met alle materiële faciliteiten..en alle faciliteiten van goederen.. daar mogen we toch dat basis-uitgangspunt, dat werkelijke menselijke gevoel, niet verliezen. Soms voel ik, of tenminste laat het zich aanzien dat, in sommige moderne samenlevingen..als ik ongelijk heb is dat ook goed.. maar het laat zich aanzien dat we daar soms niet voldoende nadruk leggen op de werkelijk menslievende relatie..Dat is wat ik er van vind..

Dus, één ding: Wij Tibetanen zijn over het algemeen..natuurlijk vind je onder de Tibetanen ook domme Tibetanen..zeker, zoals in elke samenleving.. Maar, over het algemeen, ik denk door onze leer, onze leer van mededogen..hebben wij op één of andere manier een bepaald gevoel van vriendelijkheid voor elkaar..En dat helpt denk ik, om een over het algemeen meer rustige en vredelievende samenleving te hebben.. en een plezieriger leven.. meer geluk.. Dat is alles..

L.W.: Het lijkt alsof al deze kennis over hoe een gelukkige samenleving funktioneert in Tibet door de eeuwen heen opgeslagen is geweest en nu krijgen wij een kans die kennis ook te leren en te praktiseren..

Dalai Lama: Hmm..Hmm..

(Hier geeft Z.H. een teken dat de derde vraag voorgelezen kan worden)

V: Heeft Uwe Heiligheid tijdens Uw reizen door Europa, de V.S., Canada, Japan en andere landen en gedurende zijn gesprekken met wereldse en spirituele leiders ervaren dat er een bereidheid is voor samenwerking met het doel van de EENWORDING van onze wereld..

Dalai Lama: Hmm.. Ik geloof ..Ik heb het gevoel dat veel mensen in deze trant denken..en tot nu toe, vind ik, dat we op dit gebied te

kort schieten.. we schieten te kort op het vlak van nauw kontakt.. kontakt in de vorm van kommunikatie.. Dat lijkt tot op heden niet adequaat te zijn.. Dat is zoals ik het ervaar..ik heb veel mensen ontmoet .. een tamelijk groot aantal mensen..die hetzelfde denkbeeld hebben..ik twijfel er niet aan of er zijn vele, vele mensen die werkelijk een oprecht mens zijn.. die allemaal bezig zijn met het welzijn van de mensheid, inplaats van met een oppervlakkig voordeel, of een egoïstisch voordeel..Maar op de één of andere manier is de "roep" nog niet gekanaliseerd.. en alle verschillende organisaties zoals de V.N., zijn in beslag genomen door.. zijn helaas voornamelijk in beslag genomen door kleine dingen.. meer tijdelijke proble-

men, in plaats van lange-termijnproblemen..Dat is zoals ik het zie. Dus, de Verenigde Naties bijvoorbeeld, zou moeten denken op langere termijn..over dingen die de moeite waard zijn om over na te denken..In ieder geval..de leiders van de landen..de leiders van verschillende landen..de politieke leiders, of de bestuurders..zij hebben voldoende hun best gedaan om het menselijke probleem op te lossen, maar hoe dan ook met zeer weinig succes..Ha..Ha..Ha...Hmm.. Dus, zie je, voor een filosoof, of een diep denker..niet een politicus..maar iemand die werkelijk nadenkt en die zich bezorgd voelt om de mensheid..voor hun stemmen is het nu de tijd om door te komen..hun stemmen..En voor verscheidene organisaties, wereldorganisaties, is het de moeite waard om hier meer over na te denken.. met meer aandacht..Dat is wat ik voel..

L.W.: De bereidheid is in vele mensen aanwezig, zei U..?

Dalai Lama: Dat voel ik wel..dat voel ik wel..er zijn ook religieuze gemeenschappen, die veel beter geworden zijn wat betreft hun openheid..om meerdere religies te respekteren.

L.W.: Uwe Heiligheid ziet een mogelijkheid voor één wereld in de naaste toekomst..?

Dalai Lama: Dat weet ik niet.. ha..ha..ha..dat weet ik niet.. ha..ha..ha..ha..soms is er een tegenstrijdigheid..bijvoorbeeld: neem mijzelf..ik ben één van de mensen die een vurig verlangen heeft..die een vurige vastberadenheid heeft om één wereld te maken..één menselijke familie.. Tegelijkertijd doe ik alles wat in m'n vermogen ligt om de unieke Tibetaanse cultuur ..de unieke Tibetaanse identiteit.. in stand te houden..ha..ha..ha..

L.W.: Oh zeker..

Dalai Lama: Dat is erg tegenstrijdig..ha..ha..ha..

L.W.: Maar dat is erg goed..

Dalai Lama: Dus, zo zie je..de dingen zijn erg gekompliceerd.. ik heb altijd tegen onze eigen gemeenschap gezegd dat, tot de

wereld één wereld wordt, één familie zullen wij de eersten zijn die meedoen op weg naar dat doel. Maar, zolang de grotere naties nog elke poging doen om hun eigen identiteit te verdedigen..hebben de zwakke, kleine naties, zoals de Tibetaanse, dezelfde rechten om hun eigen unieke identiteit te verdedigen..ha..ha..ha..ha..ha.. Dus, je ziet, soms zijn een gedachte en de direkte, aktuele werkelijkheid.. de direkte realiteit en een idee zijn soms erg..

L.W.: verschillend..?

Dalai Lama: Ja.. In ieder geval.. Helaas probeert de grotere natie de kleinere natie te domineren.. Dus, zolang die atmosfeer blijft heersen, is het nogal moeilijk..

L.W.: Daar weten wij ook van..ik kom zelf uit een klein land..

Dalai Lama: Hmm.. Tegelijkertijd, geloof ik, is het nu de tijd om heel zorgvuldig plannen te maken.. of zorgvuldig na te denken..we moeten.. of we mogen het grote heldere toekomstbeeld niet uit het oog verliezen.. of we mogen dat niet over het hoofd zien.. Dat is zoals ik het zie.. Het is erg noodzakelijk om die benadering te hebben..

(Z.H. vraagt of de vierde vraag voorgelezen kan worden. De essentie van die vraag is of Z.H. een uitspraak wil doen over het heilzame gebruik van politieke macht. In deze samenvatting slaan we dat onderwerp over. De vijfde vraag luidt:)

V: In mijn land en in andere landen komt de generatie tussen twintig en dertig jaar fel in opstand tegen het misbruik van economische macht door banken en inversteringsobjecten aan te vallen. Zou Uwe Heiligheid een uitspraak kunnen doen over het goede en nuttige gebruik van geld?

Dalai Lama: Ik heb geen idee.. dat is erg moeilijk.. Maar over het algemeen ben ik een socialist.. in theoretisch opzicht..theoretisch ben ik een supporter van het socialisme.. Ik denk dat in het westen.. Vele westerse landen zijn in werkelijkheid.. ik bedoel

de werkelijke bepalingen van het kapitalisme zijn..(Z.H. zoekt de Engelse vertaling van een Tibetaans woord, maar hij kan die niet vinden. Dan onderbreekt hij zijn zin en zegt:) Ik weet niet hoe ik het zeggen moet.. In ieder geval bedoel ik, dat aan het begin van het industriële tijdperk.. In die tijd was de economische positie.. vergeleken met de huidige economische positie.. geloof ik in hoofdzaak van naam dezelfde. Kapitalistische landen, zoals denk ik de V.S.. zijn over het algemeen behalve in naam hetzelfde als socialistische landen, maar de feitelijke praktijk is misschien verschillend.. Tegenwoordig.. door de vakbonden, heeft de arbeider veel meer faciliteiten, rechten.. dus er bestaat geen loutere exploitatie meer.. Die landen hebben niet de naam socialistische landen te zijn, maar in werkelijkheid zijn ze mijns inziens niet echt monopolistisch.. maar ik weet het niet.. ik weet niet veel..

L.W.: In mijn stad Amsterdam staan veel huizen leeg en het is verboden om er te gaan wonen omdat mensen of maatschappijen met geld de gebouwen bezitten en de binnenruimtes niet willen verhuren, omdat ze alleen als investeringsobjecten dienen.. Dus de jonge gene-

ratie, die geen woonruimte heeft, gooit stenen door de grote glazen ramen van onze banken, omdat ons geld-systeem vervuild is..het is erg ziek, het heeft kanker.. overal zitten gezwellen van bezittingen die niet gebruikt worden, die niet funktionieren en die net als kankergezwellen het maatschappelijke lichaam erg ziek maken.. Daarom wil de jonge generatie weten: Wat is geld en Wat is het juiste gebruik van geld.. Dus ik hoopte dat Uwe Heiligheid misschien iets zou kunnen zeggen over nuttige toepassingen van geld.

Dalai Lama: Ik heb geen idee.. Ik weet het niet.. geld is een probleem.. echt een probleem.. Zonder geld kun je niet leven.. je moet geld hebben.. Maar met geld ben je ook gedoemd problemen te hebben..ha..ha..ha..ha.. We moeten de middenweg vinden ha..ha..ha..ha..ha..(Z.H. vraagt de zesde vraag)

V: Veel mensen in West-Europa zijn bezorgd over de onderwijsstelsels die door de staat bestuurd worden en verzetten zich tegen het staatsscholensysteem dat mensen voortbrengt die passen in de politiek en economisch

voorgefabriceerde staatsmaatschappij, maar die bestolen zijn van hun creatieve en spirituele begaafdheden. Zou Uwe Heiligheid een uitspraak kunnen doen over het meest heilzame onderwijsbestel voor onze kinderen?

Dalai Lama: Dit is werkelijk één van de belangrijkste punten.. erg moeilijk om een voorstel te doen.. ik denk dat het vrij duidelijk is, dat het op dit moment bestaande onderwijsbestel niet het beste is..niet het beste uitgangspunt, geloof ik.. maar ik weet het niet.. Ik waardeer het dat dit bestaande bestel in twijfel getrokken wordt.. Dat is goed. Dat we nadenken, of een betere manier proberen te vinden.. dat is belangrijk.. dat is juist.. dat is goed.. Dus, nu het menselijke aspekt..! In het Boeddhisme zeggen we:'Elk levend wezen heeft de natuur van Boeddha'.. Dat betekent.. in het binnenste van ons bewustzijn is iets dat puur is.. helder.. Welnu, het onderwijs moet het bewustzijn behoeden.. die puurheid moet ontwikkeld worden en mag niet degenereren.. He-laa.. is het onderwijs zelf slechts een instrument.. dus we weten niet of we dat instrument op de juiste manier of op de verkeerde manier gebruiken.. dat weten we niet.. Vele van de huidige wereldproblemen zijn veroorzaakt door een persoon die één van de betere opleidingen heeft genoten.. In de oude tijd bestonden dezelfde problemen ook, maar erg beperkt omdat er minder onderwijs was.. Nu hebben de mensen in de wereld beter onderwijs, betere faciliteiten.. en door deze gang van zaken hebben we meer problemen.. Dus het ligt aan het onderwijs.. Laten we zeggen : als we een kind zien, dan is hun reactie erg puur erg oprecht.. Op de één of andere manier, terwijl de jaren verstrijken, wordt diezelfde persoon listiger.. meer discriminerend.. handig.. het één zeggend, maar iets anders voelend.. Dat is jammer.. Of we het spiritueel of religieus noemen is een andere zaak, maar in ieder geval is het absoluut

noodzakelijk en erg belangrijk om de goede kant van de menselijke mentale natuur te ontwikkelen.. Dus, zie in het verleden was het belangrijkste onderwijs.. laten we zeggen het ware onderwijscentrum was het klooster.. Nu, in de moderne maatschappij.. komt de kennis van scholen.. en nu is het onderwijsbestel de basis van de hele menselijke beschaving.. Dat is erg belangrijk.. Evenals jij, heb ik dezelfde twijfel.. of hetzelfde gevoel, dat aan het huidige systeem iets mankeert.. dat het ontoereikend is.. niet het beste.. Maar tegelijkertijd weet ik niet wat het is.. ik ben geen onderwijsdeskundige.. ha ..ha..ha. Dus ik weet het niet.. (Z.H. vraagt of de zevende vraag voorgelezen kan worden. Het onderwerp ervan is de democratie. Ik vraag of Z.H. een uitspraak wil doen over de democratie in zijn pure en perfecte vorm. Zijn antwoord hierop slaan we in deze samenvatting over. De achtste vraag luidt:) V: Ik heb zelf mijn achtergrond in de westerse beeldende kunst. Sedert meer dan twintig jaar is de moderne beeldende kunstenaar minder bezig met schilderen en beeldhouwen en concentreert hij zich meer op filosofieën over waarheid en wijsheid. Hij uit zich via performances (door een indische toeschouwer vergeleken met de voorstellingen van yogi's), via massamedia, zoals televisie, video, film, boeken, tijdschriften en kranten, en in West-Duitsland heeft de nummer-één kunstenaar van de westerse wereld, Joseph Bengs, zelfs een politieke partij opgericht en hij heeft meegedaan aan de verkiezingen voor het presidentschap van zijn land met de leuze dat hij politiek in kunst zou veranderen. Dalai Lama: Goed..ha..ha..ha.. Erg goed.. ha..ha..ha.. V: Zou Uwe Heiligheid een uitspraak kunnen doen over kunst in het algemeen en over de meest nuttige taak die een kunstenaar in de maatschappij kan vervullen? Dalai Lama: Kunst.. Al je vragen zijn moeilijk.. ha..ha..ha.. In

de moderne kunst is, geloof ik, één van de belangrijkste methodes dat je je eigen gevoel uitdrukt en tegelijkertijd iets leerzaams biedt.. of andere mensen beïnvloedt of onderwijst.. Dus dat is ongetwijfeld een erg, erg belangrijke rol in de maatschappij...

Zie je.. over het algemeen hebben we geen gebrek aan het echte menselijke gevoel.. met andere woorden; aan vriendelijkheid.. of aan menselijk begrip.. het menselijke begrip van broers en zusters te zijn... Ik denk dat een kunstenaar al deze menselijke gevoelens kan uitdrukken.. dat is, denk ik, één van de belangrijke, doeltreffende rollen van de kunstenaar.. hij kan veel bijdragen.. In ieder geval is op dit moment onze menselijke geest veel te veel verward in uiterlijke doelen.. dingen die buiten ons, ver buiten ons liggen.. we proberen de ruimte in te gaan.. miljoenen en miljoenen dollars worden hiervoor uitgegeven.. Dat is goed.. niets aan de hand.. Maar we hebben ook altijd nog veel innerlijke ruimte, die niet onderzocht is.. vele mensen hebben die ruimte binnen in henzelf nog niet onderzocht.. Soms lijkt het of deze menselijke schedel erg klein is, toch is het daarbinnen erg gekompliceerd.. en erg

verfijnd.. Dus er is erg, erg veel innerlijke ruimte die nog niet onderzocht is.. of gebruikt wordt.. In deze huidige tijd zouden we veel meer naar binnen toe onderzoeken moeten doen.. of we zouden moeten denken: Wat is de werkelijke natuur van de menselijke ik, en van de menselijke geest.. het menselijke bewustzijn... Om te proberen een land te besturen is tamelijk moeilijk.. op dezelfde wijze is het moeilijk om het bewustzijn te besturen.. Maar iedereen probeert de dingen buiten zichzelf te besturen.. velen doen daar erg veel moeite voor.. zo is het ook de moeite waard ons best te doen om onze innerlijke zaken te besturen... Zoiets als wapenbeheersing.. dergelijke dingen zijn erg goed.. maar als je niet in staat bent boosheid te bedwingen.. hoe kun je dan deze uitwendige wapens beheersen...? Dus, zie je, werkelijke wapenbeheersing moet in de geest gedaan worden.. Het is van essentieel belang om meer naar binnen toe te denken.. Kunstenaars kunnen zich in dit opzicht uiten.. Dat is zoals ik het zie... Al deze moderne faciliteiten, zoals televisie.. helaas zijn de filmaatschappijen en aanverwante bedrijven voornamelijk uit op winst.. ze exploiteren de menselijke zwakheden.. niet de goede kanten.. Welnu, de duidelijkste zwakte van de mens is boosheid.. een slecht ding.. De andere kant is vriendelijkheid.. geduld.. zulke eigenschappen.. en in tegenstelling tot de menselijke gedachte groeien die kwaliteiten zonder er moeite voor te hoeven doen.. Bepaalde andere dingen kunnen niet ontwikkeld worden zonder er moeite voor te doen.. maar via intelligentie, dringen we met deze faciliteiten van onze moderne tijd, onze kleinste kinderen al de verkeerde kant op.. In ieder geval is televisie iets dat bestaat en dat op zich is goed.. Kunstenaars hebben hun eigen manier om belangrijke boodschappen uit te drukken .. en belangrijke overtuigingen over te brengen op de massa.. Op

diezelfde manier zouden de andere faciliteiten.. de communicatiefaciliteiten.. zich erop moeten toeleggen met elkaar moeite te doen om een beter mens.. een betere menselijke generatie.. een betere menselijke toekomst te bewerkstelligen.. We hebben het al eerder gezegd: De werkelijke vredevolle harmonie kan alleen ontstaan door krachtsinspanningen op allerlei gebied.. ik denk dat het uitgangspunt van de Duitse kunstenaar (Joseph Bengs) juist is.. ik denk dat je juist als kunstenaar.. niet als politicus.. Wanneer hij oprecht blijft, als een eerlijk kunstenaar.. dat blijft, en probeert dat goede deel over te brengen op de politiek.. ik denk dat dat erg goed is.. Maar als hij wordt beïnvloed door de andere kwaliteiten..ha.. ha..ha.. dan is het erg moeilijk.. ha..ha..ha..(Z.H. vraagt of de negende vraag voorgelezen kan worden. Die vraag luidt of Z.H. weet van de oude geschriften die al duizenden jaren in Japanse tempels bewaard worden en die beweren dat wij in vroeger tijden in één verenigde wereld geleefd hebben en voorspellen dat we na de fragmentatie van het Christelijke tijdperk terug zullen gaan naar één Vredevolle Wereld. Het erg boeiende antwoord van Z.H. , moet in deze samenvatting vervallen. Het eerste gesprek eindigt hier. Op voorstel van Z.H. de Dalai Lama wordt een volgende ontmoeting vastgesteld.

Het tweede vraaggesprek is op zaterdag 18 april 1981 van half elf in de ochtend tot ongeveer half één. Alleen de monnik/vertaler was daarbij aanwezig. Hij las ook de vragen voor. De eerste vraag luidde:

V: Zou Uwe Heiligheid dieper kunnen ingaan op de uitspraak in zijn boek 'My land and My People' (pagina 147) waar hij zegt: "De redding van de mensheid ligt besloten in het religieuze instinkt

dat latent aanwezig is in elk mens, welke zijn overtuiging ook moge zijn."

Dalai Lama: Ja.. hmm.. gewoonlijk noemen wij 'het religieuze instinct' de Boeddha.. of de Boeddha-natuur.. Zoals we allemaal weten, is het lichamelijke erg tijdelijk..het fysieke leven is erg tijdelijk.. het verandert steeds.. Welnu, bewustzijn of geest.. Er zijn verschillende niveaus van geest of bewustzijn.. ik weet niet hoe ik het noemen moet: bewustzijn of geest..dat weet ik niet.. Maar in ieder geval zijn er vele verschillende niveaus.. verschillende soorten van bewustzijn.. niet één bepaald ding, zoals het ik-bewustzijn.. ze ontstaan door de zintuigen, dus die zijn tijdelijk.. Maar verder, zie je, dieper.. op een dieper niveau... Laten we zeggen: hoe dieper, hoe minder afhankelijk van het lichamelijke.. Welnu, het uiterste, het diepste bewustzijn, dat we gewoonlijk alleen op het moment dat we sterven ervaren.. dat bewustzijn is het diepste.. Op dat niveau kunnen onze slechte eigenschappen zich gewoonlijk niet manifesteren.. Dus die geest is de werkelijke bron van bewust-

zijn en die geest.. als we hem volledig gebruiken.. bereikt dat bewustzijn de verlichting.. Dat is het Boeddha-bewustzijn..

Dus dat bewustzijn, of het zich nu in een mens, of in een ander wezen, dieren of insekten bevindt .. alle levende wezens hebben dat bewustzijn.. Dat bewustzijn wordt gewoonlijk de Boeddha-natuur, of het Boeddha-bewustzijn genoemd.. Dus zolang die geest er is, is er een mogelijkheid om de redding te bereiken.. of om verlicht te worden.. of om het Boeddherschap te bereiken..

L.W.: Dus de Boeddha-natuur is ons religieuze instinct..?

Dalai Lama: Precies.. Dus dit is de algemene uitleg.. Bovendien, tengevolge daarvan is er de begoochelde geest.. Terwijl het begoochelde bewustzijn ervaren wordt, zijn er twee dingen.. één aspect is begoocheld..slecht.. de oorzaak van vele problemen.. de onruststoker.. echt een onruststoker.. Tegelijkertijd is zijn werkelijke natuur helder, omdat het bewustzijn is.. en de werkelijke natuur van bewustzijn is helder.. iets dat licht is.. verlicht... Dus dat aspect, dat deel, is op dat moment ook helder en puur.. De begoochelde geest zelf wordt gezien als een negatieve vorm van het bewustzijn, omdat het begoocheld is en gehecht.. en begoocheld op verschillende manieren.. in de vorm van boosheid, haat enz. maar omdat het een bewustzijn op zichzelf is, en omdat het bewustzijn van nature helder en verlicht is, is ook deze zelfde begoochelde geest op zichzelf helder en verlicht in zijn ware gedaante.. Dus gewoonlijk kunnen we geen verschil maken tussen de slechte kant en de werkelijke aard.. Dus zogauw we, door oefening, het verschil weten, dan kunnen we, als de begoochelde geest actief is, ingrijpen en vat proberen te krijgen op onze verlichte natuur.. van die geest.. Dan, zie je, wordt het begoochelde deel automatisch gestopt.. op die manier..(Z.H. vraagt om de tweede vraag. Die luidt:)

V: Als religieus leider heeft de verantwoordelijkheid van Uwe Heiligheid zich allang verlegd voorbij het spirituele welzijn van de vluchtelingengroepen in India, Nepal en elders en voorbij de mogelijke hulp aan de bewoners van bezet Tibet om hun religieuze vrijheid te herwinnen na de noodlottige vernielingen van duizenden kloosters door het Chinese leger en het doden, gevangen nemen en tot slaaf maken van tienduizenden Boeddhistische Lama's en monniken en nonnen in Tibet sedert 1959. Want inmiddels hebben in andere landen in de wereld vele Westerse mensen de Tibetaanse Boeddhistische monnikspij aangenomen en ook zij respekteren Uwe Heiligheid als hun hoogste spirituele leider. Zou Uwe Heiligheid kunnen voorzien wat de rol van het Tibetaanse Boeddhisme kan worden in de zo noodzakelijke spirituele ontwikkeling van onze wereld?

Dalai Lama: Hmm.. hmm.. Welnu, ik denk.. Het Boeddhisme dat wij beoefenen is een complete vorm van Boeddhisme.. Dus het is erg diep en het kent ook vele, vele soorten .. zelfs om een bepaald soort concentratie te bereiken, bestaan er vele verschillende technieken.. Bovendien om Boedhicitta te bereiken zijn er weer veel verschillende methodes.. Dus het blijkt erg rijk te zijn en een groot aantal variaties te hebben.. En ook gedurende zoveel eeuwen.. zijn deze theorieën behoorlijk levend gehouden en de mondelinge overdracht en al deze dingen bestaan nog steeds.. Dus wat het Boeddhisme betreft, is het Tibetaanse Boeddhisme.. dat klinkt misschien niet zo leuk.. maar ik denk, dat in werkelijkheid alleen het Tibetaanse Boeddhisme een complete vorm is.. Welnu, in deze moderne wereld.. laten we zeggen dat op z'n minst voor bepaalde mensen spirituele ontwikkeling erg noodzakelijk is.. Op vele manieren zijn er mensen die geïnteresseerd zijn in spiritualiteit.. In dat gebied nu bestaan vele verschillende manieren van denken..

en vele verschillende godsdiensten Maar ik denk dat Boeddhisme.. ik weet het niet.. maar ik denk dat Boeddhisme daar wel genoemd wordt. Boeddhisme, zie je.. in de eerste plaats de manier van benaderen, is over het algemeen in het Boeddhisme meer verstandelijk.. Boeddha zelf heeft uitgelegd dat we niet gewoonweg zijn leer moeten accepteren, gewoon omdat het Mijn Woord is, maar dat we het vooral moeten onderzoeken en analyseren.. elk aspect ervan.. Dus, zie je, in deze moderne tijd.. wordt die manier van benaderen gemakkelijker geaccepteerd, volgens mij.. met andere woorden.. we hebben behoefte aan vrede.. iedereen wil vrede .. wereldvrede.. Maar wereldvrede kan niet zonder verstandelijke vrede.. de uiterlijke vrede kan niet gerealiseerd worden zonder innerlijke vrede.. Door boosheid.. door haat.. kunnen we de werkelijke vrede niet bereiken.. Dus werkelijke vrede kan alleen worden bereikt door een vredige geest.. Een vredevolle geest is bepaald niet gebaseerd op boosheid, maar eerder op mededogen.. liefde.. respect voor anderen.. bezorgdheid voor anderen.. voor het welzijn van anderen.. Nu is één van de essentiële punten van de Boeddha-leer vriendelijkheid.. mededogen.. niet alleen mededogen maar zoals ik al gezegd heb zijn er vele methoden, verschillende methoden om dat soort bewustzijn te bereiken en te cultiveren.. Dus vanuit dit oogpunt is het Boeddhisme.. dat lijdt geen twijfel natuurlijk.. één van de belangrijke dharmas of religies van deze wereld...

Als we over religie of Dharma spreken dan bestaan daarin geen politieke grenzen.. dan zijn daarin geen verschillen van ras.. Dus in de Westerse wereld kan het Boeddhisme ongetwijfeld veel bijdragen.. Boeddhisme kan zeker iets bijdragen.. maar hoeveel het kan bijdragen, dat weet ik niet.. Dat is afhankelijk van tijd, denk ik.. we zullen zien.. dat weet ik niet ha..ha..ha.. Maar ongetwijfeld zullen een aantal mensen er baat bij vinden.. dat lijdt geen twijfel.. Maar in welke mate.. dat weet ik niet.. ik denk dat het voornamelijk afhangt van de beoefenaars zelf.. Bovendien, zie je, is het afhankelijk van de manier van samenwerking tussen de verschillende godsdiensten en de verschillende theorieën.. Nu in deze tijd is het moment gekomen om bij elkaar te gaan zitten.. alle verschillende godsdiensten, alle verschillende geloven.. en samen moeite te doen voor het welzijn van de mensheid.. Dus.. niet met elkaar wedijveren.. niet met elkaar strijden .. zinloos.. als we proberen met elkaar te strijden dan zal er geen einde zijn.. niemand kan winnen.. ha..ha..ha..ha.. Dus, zie je, in plaats van te wedijveren en te bekechten.. zou iedere religieuze volgeling oprecht en eerlijk zijn leer moeten volgen en gezamenlijk moeite moeten doen voor het welzijn van de hele mensheid.. niet alleen voor de gelovige.. zelfs voor de niet-gelovige.. ook de niet-gelovige is een mens.. zij zijn ook onze broeders en zusters .. er is geen onderscheid.. Is dat goed zo..? (Z.H. vraagt de derde vraag. Die luidt:)

V: In materialistische maatschappijen zijn spirituele waarden snel opgegeven toen wetenschappen een overrompelende hoeveelheid rationalisme in het dagelijkse leven brachten. Bepaalde denkers zoals C.G. Jung en Albert Einstein hebben gezegd dat het Boeddhisme in staat zou zijn het rationaliseren een tegenwicht te geven. Zou Uwe Heiligheid een opmerking kunnen maken over de korre-

latie tussen Tibetaans Boeddhisme en de wetenschappelijke ontwikkeling in onze tijd.

Dalai Lama: Ja.. zie je, één kant van de zaak is dat ook een wetenschapsmens nog steeds een menselijk wezen is.. ook de wetenschapsman heeft vriendelijkheid nodig.. ha..ha..ha.. absoluut.. want niemand.. het is erg zeldzaam om iemand te vinden die vriendelijkheid niet op prijs stelt.. In het verleden zijn er in onze wereld mensen geweest die de ergste soort van tirannie hebben gebracht.. en zelfs zij stellen vriendelijkheid op prijs.. Dus denk ik dat elke leer.. of elke theorie.. die vriendelijkheid ontwikkelt, nodig is.. Het is niet nodig om te geloven in een volgend leven, of Nirvana te accepteren.. en al deze zaken.. dat is een ander verhaal.. Ik zeg altijd dat een Boeddhist in werkelijkheid geen haast hoeft te maken met het accepteren van een volgend leven, of Nirvana, of welk ding ook dat de menselijke geest zich niet kan voorstellen.. met deze dingen hoeft men zich niet te haasten.. Wat belangrijk is, is het dagelijkse leven.. Dus zie je, een wetenschapsmens heeft vriendelijkheid nodig.. en hij zal de vriendelijkheid van anderen appreciëren.. Teneinde een vriendelijke behandeling te krijgen, moet je eerst zelf vriendelijk zijn.. Als we vriendelijkheid verwachten, terwijl we zelf vol boosheid en haat zitten.. dat is onlogisch.. Dus vanuit dat gezichtspunt, zoals ik al eerder heb gezegd, is het hele systeem van menselijke relaties min of meer gebaseerd op vriendelijkheid .. alle menselijke relaties zijn daarop gebaseerd.. Dat is één ding .. Ten tweede.. ik denk dat het tweede belangrijke punt is.. Jung en Einstein zijn genoemd.. dat de manier van benaderen, zoals eerder opgemerkt, van Boedha-Dharma gebaseerd is op redenering, in plaats van op geloof.. Nu is het zo dat de nieuwste, de laatste ontwikkelingen op het gebied van hersenwetenschap, ik geloof zelfs op het medische vlak

en in de psychologie.. deze gebieden de Boeddhistische uitleg over bewustzijn, over het zenuwstelsel, over de relatie tussen het zenuwstelsel en het bewustzijn zelf integreren.. En ook de werkelijke meditatie.. Je kunt door meditatie je lichaam onder controle hebben of een uitwerking op het lichaam veroorzaken.. Of bepaalde gebreken kunnen veranderd worden door meditatie.. Dus in dit opzicht.. hoeft een wetenschapsman of een psycholoog niet meteen een Boeddhist te worden.. hij kan blijven wat hij is, een zuivere wetenschapper of zoiets.. maar tegelijkertijd kan hij iets proberen te leren.. en hij kan bepaalde uitzettingen van het

Boeddhisme toepassen.. Zo zie ik het.. Het ziet er naar uit dat in de laatste paar jaar mensen meer en meer op deze manier geïnteresseerd zijn in het Boeddhisme.. Dus ik denk dat dit in de toekomst.. in de komende dekades.. zich steeds verder zal gaan ontwikkelen.. (Z.H. vraagt of de volgende vraag voorgelezen kan worden. Die behandelt de mogelijkheid tot éénwording van alle godsdiensten op de wereld. Het antwoord wordt hier niet opgenomen. De vijfde vraag luidt:)

V: Vele moderne mensen, vooral met een rationele achtergrond, zijn erg bang voor het woord 'godsdienst'. Uwe Heiligheid ge-

bruikt vaak het woord 'dharma' in plaats van Boeddhisme of religie. In het oude Japan was Shinto een goede manier om te leven, maar het werd niet beschouwd als een godsdienst. Zou Uwe Heiligheid commentaar kunnen geven op de gedachte of een moderne religie voor onze toekomstige samenleving een aantal eenvoudige regels voor het naleven van de dharma zou kunnen zijn, in plaats van een godsdienst?

Dalai Lama: Dat weet ik niet.. Dat is moeilijk.. Als ik het woord 'dharma' gebruik.. zie je, de betekenis van dharma gaat veel verder dan godsdienst.. Sommige mensen.. het is me opgevallen dat sommige mensen zeggen: "Eigenlijk is Boeddhisme geen godsdienst.. Omdat het geen schepper aanvaardt, zeggen sommige mensen dit.. In feite zegt men zelfs: "Boeddhisme is een soort atëïsme".. Vorig jaar, toen ik in Canada was.. ik geloof in Toronto of misschien was het in een andere stad.. Praktisch overal waar ik naar toe ga.. als de tijd het toelaat.. of als de gelegenheid zich voordoet.. dan wordt er een interkerkelijke dienst georganiseerd.. In één stad.. ik geloof dat het Toronto was.. had een aantal mensen, een kleine groep demonstranten, spandoeken met het opschrift: "Boeddhisten zijn Atëïsten".. ha..ha..ha..ha.. Dat was niet hun eigen idee, want de Dalai Lama had zelf opgemerkt: "Boeddhisten accepteren de schepper God niet"..ha..ha..ha..ha.. dus.. Gelukkig verliep de interkerkelijke dienst verder rustig.. Daarom zie je, zeg ik meestal 'dharma'.. dat is misschien wat wijds.. Nu je vraag.. maak godsdienst eenvoudiger.. of maak een aantal eenvoudige regels.. Dat is moeilijk.. ik vind altijd in elke religie, of dharma zijn specialiteiten.. Welnu, als we.. ik weet niet wat je werkelijke doel is.. maar sommige mensen voelen voor een wereld-religie, die eenvoudiger is en gemakkelijk te begrijpen.. Evenzo, zie je, als we proberen één soort voeding te maken.. eenvoudiger.. dan is het niet meer

nodig om een gediplomeerd kok te worden.. en dan verliezen we vele goede smaken van voedsel..ha..ha..ha.. Dan sluiten we de Chinese keuken uit.. en de Franse keuken.. zelfs de Hollandse keuken uit Nederland.. Toen ik in Nederland was, heb ik één soort voedsel geproefd dat erg bitter was..ha..ha..ha..ha Een soort groente.. je zult het wel kennen.. die beantwoordt aan jullie smaak..ha..ha..ha..ha.. Er werd mij uitgelegd dat het erg goed was voor de lichamelijke conditie.. dat het als een medicijn was.. toen heb ik het genomen.. maar anders.. Het smaakte niet zoals je zou willen dat iets smaakt ..ha..ha..ha..ha.. Dus als we één eenvoudig soort voedsel maken.. één soort voedsel.. dan missen we al die specifieke smaken.. zo is het naar mijn mening ook met godsdiensten.. elke godsdienst heeft iets speciaals.. en iets bruikbaar.. niet voor iedereen.. maar voor bepaalde mensen, die erin geloven.. Dus het is veel beter om deze verschillen te handhaven.. Alleen één ding.. we moeten deze verschillen niet gaan gebruiken voor meningsverschillen .. om ruzie te maken.. In werkelijkheid kunnen de Boeddhisten de Christenen niet vernietigen.. dat is heel duidelijk.. en het Christendom kan het Boeddhisme niet vernietigen.. Zelfs in India heeft gedurende duizenden jaren het Hindoeïsme het Boeddhisme niet

kunnen uitroeien.. en Boeddhisten hebben zelfs in de tijd van Ashoka het Hindoeïsme niet kunnen uitroeien.. Welnu, als je één geloof aanhangt en je probeert iedereen dat geloof te doen volgen.. dat is een droom.. dat is iets onmogelijks.. niet goed.. daar is geen reden toe.. dat heeft geen waarde.. en het is onmogelijk.. L.W.: Mijn vraag is eigenlijk bedoeld voor de vele mensen die bang zijn voor religie, omdat ze denken dat het iets vaags is, iets dat niet te beredeneren is. Daarom dacht ik dat het voor hen misschien gemakkelijker zou zijn om te weten over dharma- en U zegt dat dharma wijds is dan godsdienst- Voor hen zou het misschien goed zijn om de Dharma-regels voor leven te volgen.. Dalai Lama: Hmm.. gewoonlijk zeg ik tegen mijn vrienden.. mijn religie is vriendelijkheid.. ha.. ha..ha.. niets meer dan dat.. Zo zie ik het.. Dus communisten.. zelfs de Chinese die enorme vernielingen in onze kloosters en tempels uitgevoerd hebben, zelfs zij hebben behoefte aan vriendelijkheid.. Generaal Mao Tse Tung zegt zelf in één van zijn geschriften: "Het is het waard om je eigen leven op te offeren voor het welzijn van de massa".. Nou, dat is de leer van de Boedha.. dat is een daad van goedheid.. dat is religie.. dat is dharma.. Dus dit soort zaken is nodig voor ieder-

een.. het is niet noodzakelijk om in God te geloven.. of in Boeddha te geloven.. of in Nirvana te geloven.. Dus, zoals je ziet, is de universele godsdienst vriendelijkheid.. het beoefenen van vriendelijkheid.. dat is zoals ik het zie.. Welnu, in het Christendom is één van de belangrijke punten de liefde tot God.. en de liefde voor de ander.. dat is hetzelfde.. het is dezelfde essentie .. En als je Boeddhisme en Hindoeïsme vergelijkt.. er zijn veel Hindoes die erg de nadruk leggen op 'ahimsa'.. geweldloosheid.. En geweldloosheid betekent; je gewelddadigheid in bedwang houden.. er is een potentieel om geweld te gebruiken.. toch houd je dat wilens en wetens in bedwang.. dat is geweldloosheid.. Dus de reden achter geweldloosheid is mijns inziens .. de belangrijkste reden is vriendelijkheid.. Maar sommige mensen leggen geweldloosheid geloof ik egoïstisch uit.. Als ik geweld gebruik, dan bega ik een zonde.. en dan zal dat slechte gevolgen hebben.. Dat is ook goed.. Maar de belangrijkste reden achter geweldloosheid is vriendelijkheid.. niet alleen voor jezelf.. maar je moet andermans leven respecteren.. Omdat jouw leven iets waardevols voor jou is.. is ook andermans leven iets waardevols voor de ander.. Dus we moeten evenveel respect

hebben voor andermans leven als voor ons eigen leven.. Dus je moet ophouden met geweld.. Dus de theorie van geweldloosheid wordt voornamelijk vriendelijkheid..

Dat klopt denk ik..? Dus de universele religie is het beoefenen van vriendelijkheid.. Zo zie ik het.. één ding! In verscheidene dharma-systemen.. in het Hindoeïsme, in het Boeddhisme, zowel als in het Christendom en bij de Moslims.. in vele gevallen zijn wij mensen die het geloof belijden niet in staat ons geloof passend te maken voor deze moderne wereld ..wel..? Ik geloof, b.v. wij Tibetaanse Boeddhisten.. wij zijn in ons land gebleven, zonder contact met de buitenwereld, voor zo'n lange tijd.. en we hebben een bepaalde manier van denken en een bepaalde manier van verering.. een bepaalde beoefening van de leer, die heel erg traditioneel is.. Dus, zie je, soms wordt er meer de nadruk op de traditie gelegd, dan op de betekenis.. de betekenis is verloren gegaan.. De betekenis is verloren gegaan, maar iets wordt voortgezet als traditie.. dat is een gevaar.. Zie je, een traditie die eeuwen geleden is ontstaan, is nu oud geworden.. Onze generatie van nu is iets nieuws.. dat wat toebehoort aan onze voorouders.. die erfenis van onze voorouders kan,

net als kleding, vandaag niet meer gebruikt worden.. Dus uit dat standpunt gezien, geloof ik dat we uit alle godsdiensten het essentiële moeten nemen.. die essentie moet doorgegeven worden, dan zal men zich bewust zijn van de waarde die het heeft..Als we in deze moderne tijd in onze leerdin- gen gebruiken uit oude tijden, dan zullen mensen dat niet begrijpen.. Als je nu de kleren probeert te dragen die je aanhad toen je een kind was, dan zullen die je niet passen ha..ha..ha..ha.. (De monnik/vertaler leest de zesde vraag voor die verzoekt of Z.H. de meest voorkomende begoocheling wil noemen, die ons geluk in de weg staat. De zevende vraag verzoekt Z.H. verder in te willen gaan op het beoefenen van mededogen in een gelukkig funktionerende samenleving. De achtste vraag is of Z.H. informatie kan geven over

de opleiding die Madame Blavatsky in Tibet heeft gehad en of hij in wil gaan op de betekenis van Madame Blavatsky voor het bijelkaar brengen van Oost en West. De negende vraag verzoekt Z.H. dieper te willen ingaan op de kwaliteiten van bestaande reliques en filosofieën die voor de toekomst van de dharma in één Vredevolle Wereld belangrijk zijn. De antwoorden op deze vragen komen in deze publikatie niet aanbod. Binnenkort zal, in het Engels, bij de uitgeverij Kantoor voor Cultuur Extracten, Postbus 123 Velp het boek met het onverkorte interview en met informatie over de geschiedenis van Tibet en over de levensgeschiedenis van de 14e Dalai Lama verschijnen onder de titel "His Holiness the Fourteenth Dalai Lama of Tibet talks to Louwrien Wijers", en verkrijgbaar zijn via het Maitreya Instituut. + F 15,

Louwrien Wijers.

KOPAN

Zoals gebruikelijk zal van 10 november tot 10 december 1981 opnieuw de ditmaal 14e één-maand durende Meditatie Kursus worden gehouden in KOPAN, het klooster van Lama Thubten Yeshe en Lama Thubten Zopa Rinpochee, speciaal voor westerlingen.

De kursus zal worden gegeven door Lama Thubten Zopa Rinpochee en hij zal worden geassisteerd door Thubten Pemo.

Deze kursus concentreert zich op de leringen van het Geleidelijke Pad naar de Verlichting. Alhoewel Lama Zopa Rinpochee ook les zal geven op basis van andere Tibetaanse teksten. De kursus behelst naast 4 tot 5 uur les per dag ook 3 tot 4 uur meditatie die door een ervaren student van de Lama's zal worden gegeven. Gedurende de tweede helft van de kursus zullen de studenten de acht Mahayana Voorschriften volgen. Aan het eind van de kursus zullen de kursisten de mogelijkheid hebben om Toevlucht te nemen, Pratimoksha-geloftes, en andere Mahayana initiaties op verzoek.

Aansluitend op de 14e November Kursus zal er een maand-lange Lam-Rim retraite volgen die geleid zal worden door een ervaren student. Gedurende deze retraite zal Lama Thubten Yeshe zijn lessen vervolgen over Utara Tantra, een tekst die doorgegeven werd door Maitreya Boeddha aan Asanga. Voor verdere informatie: neem contact op met het Maitreya Instituut of met : Nepal Mahayana Centre Gomba, G.P.O. Box 817, Kathmandu, Nepal.

Uniek Dharma Festival in India in 1982.

"ENLIGHTENED EXPERIENCE CELEBRATION 1982."

Het I.M.I. (International Mahayana Institute-Nalanda Monastery) organiseert van 5 januari tot 30 april 1982 een uitgebreid les-programma in Bodh Gaya en Dharamsala met medewerking van de meest unieke leraren van het Tibetaans Boeddhisme.

Het voorlopige programma, waarvan nog veel punten mochten worden bevestigd en sommige leringen nog niet formeel zijn aangevraagd, ziet er als volgt uit:
In BODH GAYA (van 5 januari tot 19 februari 1982:)

Z.H. de Dalai Lama:
Z.H. zal uitgenodigd worden les te geven.

Lama Thubten Zopa Rinpochee:
RIN.JUNG.GYA.TSA: een serie van meer dan 300 initiaties.

Z.H. Ling Rinpochee (senior tutor van Z.H. de Dalai Lama):
KALARUPA (CHI.NANG.SANG.SUM.) initiatie en leringen over hoe de beoefening van het vredige en toornige aspect van Manjushri te combineren.

Hooqeerwaarde Tara Tulku:
VINAYA leringen.

Meditaties en Pujas:
Groeps-meditaties elke ochtend en avond en neerbuijingen tot de 35 Boeddha's. Dagelijks lama Choepa Puja bij de grote Stupa met gebeden en offeringen voor het succes van de Boeddha-Dharma in het Westen.

Wijdingen:
Studenten die monnik of non willen worden of leken-geloftes willen afleggen kunnen dit verzoeken.

I.M.I.-Sangha Conferentie:
Vergaderingen in de middag om onze Dharma-ervaring in het Westen te bespreken, levend als monnik of als non, hoe de Dharma het beste gebracht en bewaard kan worden in het Westen, hoe Dharma te bestuderen en onderwijzen enz.
Z.H. de Dalai Lama heeft gezegd dat als we suggesties hebben die het nodig maken om de Vinaya-regels te veranderen, zoals veranderingen in de traditionele kledingdracht, zal hij een raad van oudere monniken bijeenroepen om deze veranderingen te overwegen. Leken-studenten zullen elkaar apart ontmoeten om de integratie van de Dharma in hun dagelijkse leven te bespreken en hoe ze de Dharma het beste van dienst kunnen zijn. Soms zal de Sangha samen met de leken bijeenkomen.

In NEPAL (van 20 februari tot 6 maart);

Er zal een pauze zijn in het officiële programma terwijl de Lama's Thubten Yeshe en Thubten Zopa Rinpochee naar KOPAN gaan,

Kathmandu, voor de viering van het Tibetaanse Nieuwjaar (24 februari). De Lama's hebben iedereen uitgenodigd te komen, maar er zijn geen lessen gepland gedurende deze periode en het verblijf is niet inbegrepen in het programma en budget van de Celebration.

In DHARAMSALA (van 9 maart tot 30 april):

De Sangha zal weer bijeenkomen in het Tushita Retraite Centrum om 4 uur 'smiddags op de 13e van de eerste Tibetaanse maand (rond de 9e maart) en zal de SO.JONG. bijwonen die zal worden gehouden door Z.H. de Dalai Lama op de ochtend van de 11e maart.

Z.H. de Dalai Lama:
MAHAMUDRA in de Gelug traditie.
DZOG. CHEN. in de Nyingma traditie.

Z.H. Trijang Rinpochee (de Junior Tutor van Z.H. de Dalai Lama):
VAJRAYOGINI of HERUKA initiatie en commentaar

Z.H. Serkong Rinpochee:
DE ZES YOGA'S VAN NAROPA

Z.H. Song Rinpochee:
VAJRAPANI (maha-annutara aspekt, CHAG.DOR.KOR.CHEN.) initiatie en commentaar op de KYE.RIM. en DZOG. RIM. beoefeningen.
CHOED leringen.
GUHYASAMAYA initiatie en commentaar.
De algemene filosofie van de vier klassen van TANTRA.
Het nemen van de drie lichamen als het pad (KU.SUM.LAM.KYER.)

Lama Thubten Yeshe:
MAHAKALA initiatie (vier armen)
LAMA CHOEPA of VAJRASATTVA commentaar.

Groepsretraite:

Na de bovenstaande leringen die gegeven zullen worden gedurende een periode van zes weken zal er een groeps-retraite zijn over GUHJASAMAJA. I.M.I.-Sangha en leken zullen apart retraite doen.

Organisatie:

Centraal Management:
Tushita Mahayana Meditation Centre
New Delhi.

Directie Spiritueel Programma:
Voor de Sangha: Thubten Donio
(piero cerri)
Voor de leken: Jon Landaw

Faciliteiten:
Algemene faciliteiten, accommodatie en transport binnen India: Ngawang Choetok en Roger Mier.
Sangha keuken en voedselbevoorrading: Antonio Pascual en Jasmine Ubinas.

I.M.I. Conferentie Voorzitters:
George Churinoff en Max Redlich.

Reis Organisatie Europa:
Piero Cerri, Centro Ghe Phel Ling,
Via Romolo 1 Milano Italie.

Kosten:

Voor leken studenten:

Registratie en Faciliteitenkosten:

Bodh Gaya: U.S.\$ 50

Dharamsala ,, ,, 100

Leken-studenten dienen zelf hun accommodatie en voedsel te verzorgen, maar de I.M.I. organisatie zal zoveel mogelijk hulp bieden. Degenen die van het Westen komen kunnen het beste contact opnemen met de Reis-organisatie in hun buurt (Italië) om als groep te reizen.

Registratie en betaling kosten:

Registreer zo spoedig mogelijk via het Maitreya Instituut.

Stort de kosten in U.S.\$ op de rekening van de Celebration, in ieder geval vóór november 1981: Union Bank of Switzerland Bahnhofstrasse 45 8021 Zurich, Zwitserland account nr: 548.128.60B t.n.v. N.T. Ribush. Uw naam moet vermeld zijn bij de storting en stuur gelijktijdig bericht van uw storting met vermelding van uw wensen en naam etc. aan Tushita 5/5 Shantiniketan 110021 New Delhi. De deelname mogelijkheden zijn beperkt en daarom zal voorrang worden gegeven aan hen die zich het eerst aanmelden.

De F.P.M.T. is een wereldwijde organisatie van Boeddhistische meditatie en scholing onder de spirituele leiding van de Lama's Thubten Yeshe en Zopa Rinpochee. Het doel ervan is om de studie, beoefening, communicatie en bewaring van het ongeëvenaarde Mahayana pad naar de Verlichting voor het welzijn van alle levende wezens mogelijk te maken. De F.P.M.T. heeft centra in Nepal, India, Australië, Nieuw Zeeland, V.S., Engeland, Italië, Spanje, Frankrijk, West-Duitsland, Singapore, en Nederland (Maitreya Instituut). Het eerste stadium van ons streven de Boeddha-Dharma naar het Westen te brengen--dat van de introductie-- is volbracht. Deze Celebration zal het tweede en derde stadium omvatten; het versterken

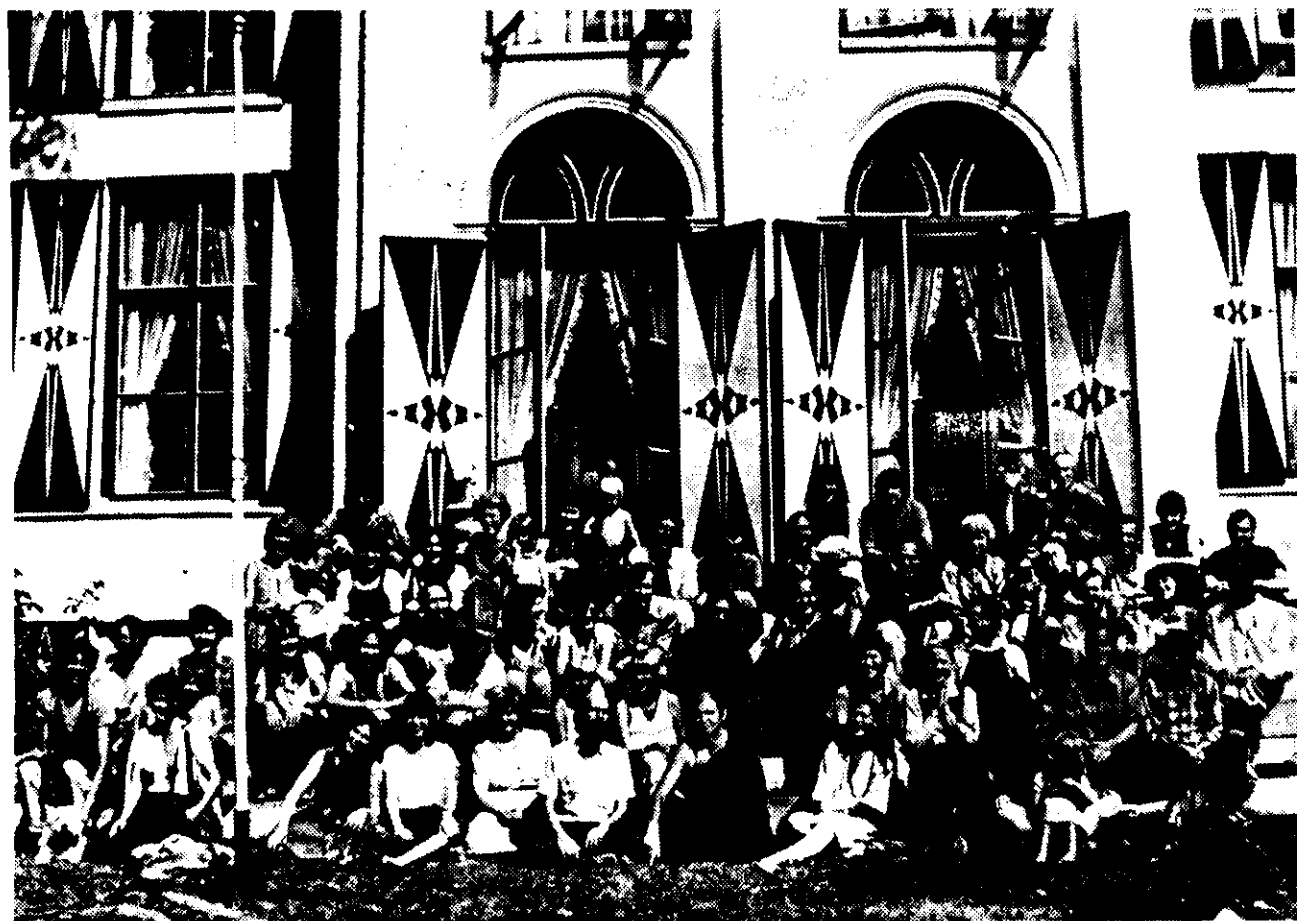
van het werk dat tot dusver werd volbracht en het vervolgen van de mondelinge overdracht van de Dharma in de Westerse Cultuur.

F.P.M.T. Central Office:

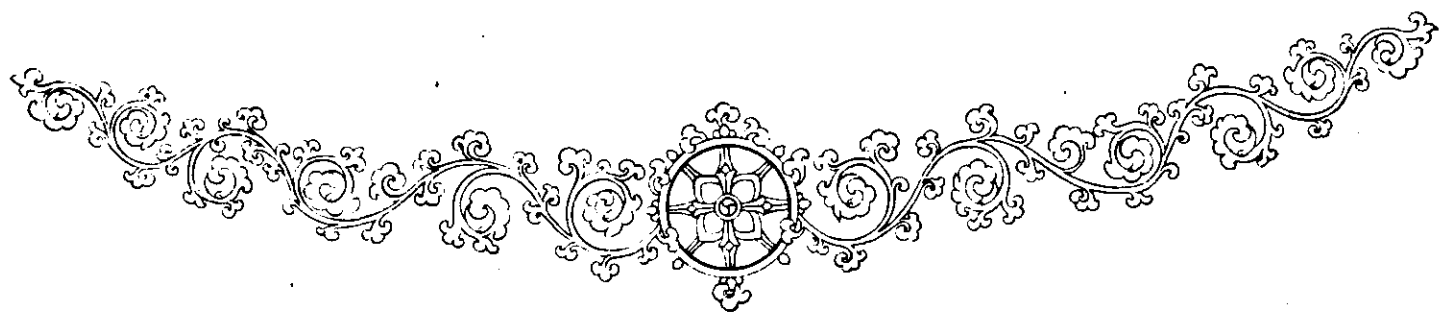
G.P.O. Box 817, Kathmandu, Nepal.

International Mahayana Institute. (I.M.I.) is een lid van de F.P.M.T. en werd opgericht om zorg te dragen voor de monastische en tijdelijke noden van de meer dan honderd monniken en nonnen van de F.P.M.T., die gevonden kunnen worden, werkend en studierend aan de meeste Centra die hierboven werden genoemd. In het Nalanda Klooster in Frankrijk, het hoofdkwartier van het I.M.I is de atmosfeer zuiver monastisch en wordt een actief Geshe Training Programma gevestigd.

Deze groepsfoto werd gemaakt tijdens de cursus met Lama Thubten Yeshe en Lama Thubten Zopa Rinpochee, die werd gehouden van 29 augustus tot 10 september j.l. in "Groenhoven", het centrum van het Maitreya Instituut.

PROGRAMMA

Programma Maitreya Instituut

Herfst/Winter 81/82.

In ons Centrum "Groenhoven", Dorpsstraat 6 te Bruchem (bij zaltbommel) zullen de volgende cursussen plaatsvinden:

ELKE ZONDAGAVOND:

MAITREYA SADHANA.
van 19.30 uur tot 21 uur.
Kosten: geen.

VANAF DONDERDAGAVOND 22 OKTOBER:

ELEMENTAIR TIBETAANS.
Herko van Bergen zal een cursus Tibetaans voor beginners starten op donderdagavond 22 oktober van 19.30 uur tot 21 uur.
Deze eerste cursus zal 10 weken duren, elke keer op de donderdagavond. De cursus is bedoeld voor hen die de Tibetaanse taal willen leren lezen en schrijven.
Kosten: Voor de gehele cursus Fl 50,--
Aanmelding: Tel: 04184-755.

VRIJDAGAVOND 23 t/m ZONDAGMIDDAG 25 OKTOBER:

Werkweekend Maitreya Familie.
Iedereen die aanwezig was bij één van de ontmoetingen van de Maitreya Familie met Lama Yeshe en iedereen die op één of andere manier daadwerkelijk wil meehelpen bij de verdere opbouw van het Maitreya Instituut is welkom.
Kosten: Fl 30,-- inclusief slapen en eten.
Aanmelding: Tel: 04184-755.

ZATERDAG 14 & ZONDAG 15 NOVEMBER:

Een Weekend met GESHE LEGDEN!
Abt van het beroemde SERA-JE KLOOSTER! (voor uitgebreide informatie

over Geshe Legden en het Sera-Je klooster zie hieronder)
Onderwerp: LO-JONG (Mind Training)
Meditatie-technieken die onze kijk op de wereld en onze geconditioneerde denkpatronen transformeren in meer geduld, mededogen en daardoor geluk.
Kosten: Fl 90,-- p.p. (voor reiskosten leraar en vertaler, organisatiekosten en vegetarische maaltijden) Voor overnachtingen zie tarieven hieronder.
Aanvang: Zaterdag 14 nov. 10 uur tot zondag + 5 uur 'smiddags.
Aanmelding: Tel: 04184-755.

MAANDAG 16 t/m VRIJDAG 20 NOV:

VIPASSANA & HAYAGRIVA INITIATIE EN COMMENTAAR.
Leraar: GESHE LEGDEN.
Hayagriva is het toornige aspect van Chenrezig (avalokiteshvara). De lessen hierover zullen overdag worden gegeven zodat de Vipassana lessen 's avonds apart gevolgd kunnen worden door mensen die niet aan het hele programma mee kunnen doen. Aan de initiatie zijn geen verplichtingen verbonden.

Vipassana is Inzicht. Inzicht in het algemene begrip van Leegte. (Shunyata). De lessen zijn in drie onderdelen verdeeld:
1e Het vaststellen van het concept dat de ik (de persoonlijkheid) als zou het bestaan vanuit zichzelf ontbreekt.
2e Het vaststellen van het concept dat alle verschijnselen als zouden ze vault zichzelf bestaan ontbreekt.
3e De methode om dit Inzicht te ontwikkelen.
Het begrijpen van Leegte wordt beschreven als de moeder van alle Boeddha's van verleden, heden en toekomst.

Kosten: Het gehele programma: Fl 150,-- p.p.
Alleen het avond programma: Fl 65,-- p.p. Voor overnachtingen zie de tarieven hieronder.
Aanvang: Maandagochtend om 10 uur tot vrijdagavond + 21.30 uur.
Aanmelding: Tel: 04184-755.

ZATERDAG 21 NOVEMBER:

TIBET FESTIVAL!!!!!!!

(In samenwerking met de stichting Tibetaanse Ontwikkeling BeNeLux)
Een OPEN DAG waarin iedereen welkom is en waarvan de opbrengst bestemd is voor het SERA-JE KLOOSTER. (Zie de samengevatte brief van Lama Thubten Zopa Rinpochee onder dit programma)

TOEGANG: Fl 5,-- kinderen Fl 2,50.

De film LAMA KING zal worden vertoond om 10.30 uur en 14.30 uur.
Een kleurenfilm van de B.B.C. over de Dalai Lama. Verder zal er een TIBETAANSE MARKT zijn met o.a.:

TIBETAANSE HAPJES

TIBETAANSE TAPIJTEN

BOEKEN over TIBET en het Tib. Boeddhisme.

OOSTERSE KLEDING (dames)

ROMMELMARKT

GRATIS KOFFIE

VRIJDAGAVOND 27 NOVEMBER t/m ZONDAG 29 NOVEMBER:

MAITREYA RETRAITE WEEKEND.

MAANDAG 28 DECEMBER t/m 3 JANUARI:

MAITREYA RETRAITE WEEK.

Deze retraites zijn bestemd voor zowel mensen die de initiatie hebben ontvangen als voor mensen die met deze tantrische methode willen beginnen.

Kosten: Bij gebruik 2 of 3-persoons kamers Fl 25,-- per dag incl. slapen en eten.

WOENSDAG 16 DECEMBER t/m VRIJDAG 1 JANUARI :

IN DE VOETSTAPPEN VAN BOEDDHA.

Een 14-daagse reis, die zal leiden langs plaatsen, tempels en kloosters waar het leven van de historische Boeddha zich afspeelde in India. De reis zal worden begeleid door de grote Yogi SONG RINPOCHEE, die bekend staat om zijn grote kennis en grondige ervaring in de vijf onderdelen van kennis: Dharma, handwerk, medicijnen, logica en geluid. Hij zal u alles kunnen vertellen over het spirituele, artistieke en kulturele belang van de te bezoeken plaatsen. Zijn aanwezigheid en onderricht geven een uniek karakter aan deze reis.

Kosten: De prijs is nog niet helemaal vastgesteld, maar zal ca. F 3650,-- bedragen voor 14 dagen.

VOOR INLICHTINGEN EN AANMELDING KUNT U BELLEN:

Paula de Wijs- Koolkin tel. 020-920629

Ina van Delden tel. 020-165173.

ZATERDAG 19 DECEMBER:

EEN MENS VAN GOEDE WIL.

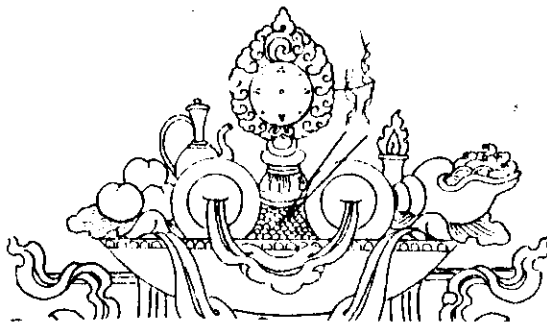
"Het BODHISATTVA IDEEAAL in het Boeddhisme en het Christendom". (b.v. Jezus en Boeddha)

In het programma voor deze dag zullen twee gastsprkers hun licht laten schijnen over dit onderwerp. DOM THOLENS (ex abt van het Slangenburg Klooster bij Doetinchem) en NICO TYDEMAN, Zen leraar.

Aanvang: 10 uur tot 17 uur.

Kosten: incl. lunch Fl 40,--

Aanmelding: Tel: 04184-755.

22, 23, & 24 JANUARI 1982:

HINAYANA.

Het eerste van een serie van drie weekenden die als cyclus of apart kunnen worden bijgewoond.

De relatie tussen Hinayana, Mahayana en Tantrayana tradities wordt vaak verkeerd begrepen, wat kan leiden tot verwarring en grove vergissingen. De verbanden zullen worden uitgelegd door BRIAN BERESFORD, een bekend vertaler Tibetaans-Engels en een boeiend spreker. Brian zal alle drie de weekends begeleiden. Wij hopen ook voor dit weekend een Theravadin Bikkhu uit te nodigen om o.a. een meditatie te leiden.

19, 20 & 21 MAART 1982:

MAHAYANA.

Verbanden met andere Mahayana tradities zoals ZEN enz. Voor dit weekend hopen we een Zen-leraar als gast-meditatie-leider te mogen ontvangen. (Verder zie boven)

19, 20 & 21 MAART 1982:

TANTRAYANA.

Er bestaan erg veel misvattingen over dit snelste voertuig naar de Verlichting. Om hierover meer begrip te krijgen is BRIAN BERESFORD bij uitstek geschikt om dit levend te presenteren.

Kosten: Bij inschrijving voor alle drie de weekends Fl 225,- p.p. Voor overnachtingen zie tarieven hieronder. Per weekend Fl 85,- p.p.

TARIEVEN OVERNACHTINGEN IN GROENHOVEN:

In 2 of 3-persoons kamers:

Fl 15,- p.p.p.n.

In slaapzaal: (matras op de grond)

Fl 10,- p.p.p.n.

Linnengoed Fl 5,- per keer extra (of zelf meenemen)

In de meditatie-ruimte: (zelf matrasje en slaapzak meenemen)

Fl 5,- p.p.p.n.

Alle ruimtes zijn centraal verwarmd.

Leerlingen van het Maitreya Instituut en belangstellenden zijn ook altijd van harte welkom om langs te komen als er geen cursus wordt gehouden. Even een paar dagen uitrusten en in de Bibliotheek neuzen of luisteren naar tapes van vorige cursussen of voor het houden van een korte retraite. Als u wilt overnachten of de maaltijden gebruiken, bel dan even voor een afspraak 04184-755.

IN AMSTERDAM:

organiseert het Maitreya Instituut in DE KOSMOS Prins Hendrik-kade 142:

Vanaf :

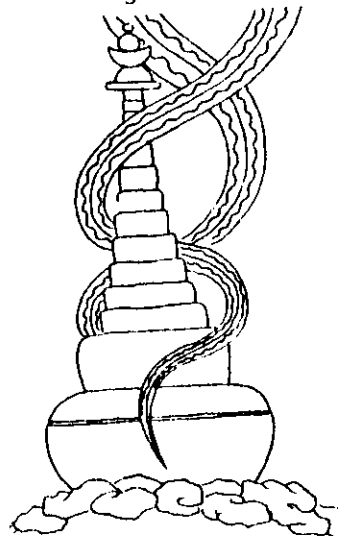
VRIJDAGAVOND 16 OKTOBER:

elke vrijdagavond van 19.30 uur tot 21 uur een lezing met meditatie, in een serie van 10 avonden, door PAULA DE WIJS KOOLKIN.

Onderwerpen: De geschiedenis en ontwikkeling van het Boeddhisme in TIBET, de 4 scholen, belangrijke leraren, leerstellingen enz. De 2e helft van het programma zal elke avond gericht zijn op de praktijk met als basis "The Jewel ornament of Liberation" een tekst van GAMPOPA, die de LAM-RIM (het geleidelijke pad naar Verlichting) behandelt.

In deze serie lezingen zal op 30 OKTOBER de Tibetaanse Lama SOGYAL RINPOCHEE en op 13 NOVEMBER GESHE LEGDEN de lezing voor zijn rekening nemen.

Kosten: Entreegeld Kosmos.

Programma verder in Nederland:

(Voor deze rubriek zijn aankondigingen van andere groeperingen in Nederland en België die zich bezig houden met het Tibetaans Boeddhisme welkom)

Psychotherapie op Boeddhistische basis:

Individuele-, Partner-, Relatie en Groepstherapie.

Aanmeldingen (lieft per brief) naar: Drs. Astrid Hessing, praktijk Joh. Verhulststr. 118 1071 NL Amsterdam (lid N.V.P.)

ZATERDAG 31 OKTOBER & ZONDAG 1 NOVEMBER:

In de KOSMOS, Prins Hendrikkade 142 Amsterdam zal een WEEKEND worden gehouden door LAMA SOGYAL RINPOCHEE.

Onderwerp: ZEN EN DZOG CHEN.

"Het is wijsheid die zoekt naar wijsheid".

De benadering van meditatie van Zen en het Tibetaans Boeddhisme. (en onderzoeken die gebaseerd zijn op de leringen van de twee grote Meesters: SUZUKI-ROSHI en YAM YANG KHYEN TSE CHOEKYI LO DROE) DZOG CHEN is de essentiële lering van Boeddha in de Boeddhistische traditie van TIBET. Het wordt wel genoemd "de Zen van de Vajrayana", omdat het met Zen gemeen heeft een ongecompliceerde eenvoud en directheid bij het ontdekken van de aard van het bewustzijn en het geeft exacte ervaringen van de verlichte staat.

Het is een praktische training in meditaite voor mensen die nieuw zijn maar ook voor gevorderden. Shunryi- Suzuki's "Zen Mind, Beginners Mind", zal als de basistekst voor studie worden gebruikt, met de nadruk op de Juiste Beoefening en de Juiste Houding. Als je deze eenvoudige oefening iedere dag doet zul je een geweldige kracht verkrijgen, " Voor je het bereikt is het iets geweldigs, maar nadat je het bereikt is het niets bijzonders".

Aanvang: Zaterdag 10 uur tot zondag 5 uur 8s middags.

Kosten: Incl 2 lunches Fl 75.--

Aanmelding: Telefonisch bij de Kosmos 020-267477.

De geschiedenis van het SERA-JE universiteitsklooster.

SERA-JE is één van de twee universiteitskloosters die samen SERA KLOOSTER vormen en werd opgericht in 1419 vlakbij LHASA, de hoofdstad van Tibet door Kunkhyen Lodro Rinchen Senge, een volgeling van de grote LAMA TSONG KHAPA. Het groeide snel en werd enorm gerespecteerd vanwege zijn geleerde en zorgvuldige presentatie van het Mahayana Boeddhisme. Gedurende de volgende eeuwen, tot de Chinese invasie in 1959, trok SERA-JE studenten aan uit heel Tibet en Mongolië en China en heeft het een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het Mahayana Boeddhisme in geheel Azië en de rest van de wereld.

Er waren 7000 monniken die studeerden aan deze universiteit in Tibet, maar slechts een paar waren in staat te ontsnappen na de invasie. In 1970 begon een groep van 300 studenten en leraren zich te organiseren teneinde hun grote monastische traditie opnieuw te vestigen. De Indiase regering gaf de vluchtelingen 200 hectare land en na zeven jaar van hard werken om de jungle vrij te maken en gebouwen neer te zetten, was de universiteit weer in staat om te functioneren.

En paar woorden over GESHE LEGDEN.

GESHE NGAWANG LEGDEN werd 67 jaar geleden geboren in Kham, in het oosten van Tibet. Hij verbleef bij zijn ouders tot hij zeven jaar oud was en ging toen naar het plaatselijke Gelug-pa klooster. Gedurende zijn jarenlange verblijf daar, leerde hij alle basisteksten uit zijn hoofd en studeerde hij LAM-

GESHE LEGDEN

RIM, PRAJNA PARAMITA, de SOETRA'S en TANTRISCHE SADHANA'S. Op zijn 19e jaar reisde hij naar LHASA in Midden-Tibet. Daar ging hij naar het SERA KLOOSTER. Hij studeerde samen met de andere monniken de acht onderwerpen van hun leerplan. Deze houden onder meer in: hoe te debatteren, de mentale verschijnselen, Boeddhistische Logica, de stadia van het pad enz. Nadat hij deze basis-studies had volbracht, begon hij de PRAJNA PARAMITA diepgaand te bestuderen, hetgeen o.a. inhoudt het begrijpen van de diepgaande leringen van Boeddhya over Shunyata en al zijn aspecten. In 1957 deed hij zijn laatste examens en werd hij een GESHE LHAMPA (de hoogste klasse van Geshe)

In 1959, toen de Chinezen binnenvielen, vluchtte hij met de andere Tibetanen naar India. De eerste twee jaar van zijn verblijf in India bracht hij in retraite door in Dalhousie, in de Himalaya's. De volgende jaren gaf hij les aan het SERA KLOOSTER (tijdelijk gevestigd in Buxa) voordat hij naar de Nalanda Sanskriet Universiteit in Benares ging waar hij les gaf tot 1973. In 1975 werd GESHE LEGDEN abt van het SERA-JE universiteitsklooster in Mysore.

Toen Geshe Legden naar SERA kwam organiseerde hij de bouw van de hoofd-tempel, de les-lokalen en de verblijfplaatsen van de monniken. Daarna verzocht hij Z.H. Kyab Je Trichang Rinpochee en het Gyumed Tantrisch College te komen om de tempel te zegenen en in te wijden. Daarna kwam de senior tutor van Z.H. de Dalai Lama, Z.H. Ling Rinpochee en hij onderwees de PRAJNA PARAMITA teksten. Vorig jaar kwam Z.H. de Dalai Lama zelf om les te geven. Op deze wijze werd het SERA-JE KLOOSTER opnieuw gevestigd in India.

Samenvatting van een brief van Lama Thubten Zopa Rinpochee over SERA-JE KLOOSTER.

SERA-JE is de universiteit waar Lama YESHE en ik onze opvoeding hebben genoten. In Tibet waren aan dit klooster vele duizenden monniken en hoge gerealiseerde mediteerders verbonden. Er waren er zoveel, als sterren in de nacht, maar het aantal monniken dat in staat was uit Tibet te vluchten en hun studie voort te zetten in deze nederzetting is nu erg klein. Buiten de nieuwe monniken zijn er nu 200 oudere monniken die les geven aan de jongeren. Zij gaan door met hun eigen studies en geven les aan de nieuwe monniken en tezelfdertijd proberen ze de zuivere leringen van Boeddhya zowel SOETRA als TANTRA te bewaren, de bron waaruit de levende wezens hun geluk ontvangen; zodat het een lange tijd kan voortbestaan zonder te degenereren; om in staat te zijn de Dharma te verspreiden in het Westen naar landen waar het licht van de Boeddhya-Dharma niet bestaat. Daarom leren deze jonge monniken zich bezig te houden met: luisteren, contemplatie en meditatie over de leringen die uitgelegd werden door de redder van alle levende wezens, de vriendelijkste

Goeroe Shakyamuni Boeddha, die als onze vader is, nadat hij door vele levens heen de verdienste verzamelde en de moeilijkheden overwon in drie grote Eonen en de Verlichting bereikte. En de leringen die werden gegeven door hooggerealiseerde wezens als NAGARJUNA, ASANGA en vele van hun volgelingen, de grote Indiase PANDITS als DHARMAKIRTI, SHANTIDEVA, VASHUBANDU en daarna de commentaren op de leringen die werden gegeven door hooggerealiseerde YOGI'S, de LAMA'S van TIBET en ook sommige speciale leringen die doorgegeven zijn via PADMASAMBHAVA. Zonder studie van al deze leringen van SOETRA en TANTRA, het hele aspect van het pad van het begin tot aan de VERLICHTING, zonder kennis van de zuivere leringen van de BOEDDHA, de woorden zonder de realisaties, is er geen weg om het zuiver te bewaren zodat het ook kan worden begrepen. Het is moeilijk om de juiste realisaties op te wekken indien het juiste begrip ervan en de betekenis van de woorden niet wordt verkregen. Je kunt de werkelijke betekenis van de woorden niet ont-hullen aan aan anderen. Dus het probleem is dat deze nieuwe monniken die zo geïnteresseerd zijn in hun studie, die hun leven toewijden aan deze studie, moeilijkheden hebben om te voorzien in hun levensonderhoud. De kwaliteit van het voedsel is slecht en het voedsel wat ze krijgen is maar half zoveel als nodig is. Daarom worden velen ziek. Dit is één van de problemen.

Een ander probleem is dat de oudere monniken in het gloeiende klimaat moeten werken op het veld. Ze hoeven niet meer zo lang te werken als voor kort, maar het is nog altijd drie maanden dat ze in het veld moeten werken. Gedurende deze tijd kunnen ze geen Puja's doen, hun dagelijkse beoefeningen, debatteren over de leringen of onderwijs geven aan de jongere monniken. Gedurende deze tijd maken de jongere monniken geen vooruitgang omdat ze de hulp moeten ontberen van hun leraren

bij hun dagelijkse studies.

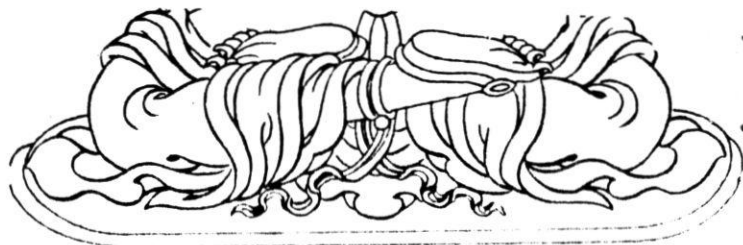
De jonge monniken maken geen vooruitgang, de oude monniken moeten hard werken op het land; het is verschrikkelijk. Dit is iets wat in Tibet nooit voorkwam.

In Tibet was zoiets als een bloem niet geoorloofd in hun kamer, omdat dat een afleiding zou kunnen zijn van hun meditatie.

Er bestaat op dit moment een groot gevaar dat als er geen plaatsen meer zijn waar monniken de voortdurende mogelijkheid hebben om te studeren bij hooggerealiseerde monniken, GESHES, die ervaring hebben en een juist begrip van de leringen, dat spoedig, zelfs al zijn er nog grote Bibliotheken met alle werken van de Boeddha, niemand meer begrijpt wat er met de leringen bedoeld wordt. Niemand zal begrijpen wat er in de boeken staat. Men zal de woorden veranderen die men niet begrijpt en er hun eigen betekenis aan geven zoals dat al bij veel religies heeft plaatsgevonden. Dit kan snel gebeuren. Er kan een dag komen dat de zuivere leringen van de BOEDDHA volkomen verdwijnen.

We zouden het zeer op prijs stellen indien U het SERA-JE KLOOSTER een beetje zou kunnen helpen.....

(tot zover de samenvatting van de brief van LAMA THUBTEN ZOPA RINPOCHEE)

PRIJSLIJST BOEKEN E.D.

Nederlands:

De Weg tot inzicht.....	Shantideva.....	F 35,--
Er is geen zelf.....	Dr. Tonny Kurpershoek...	19,--
Leven in evenwicht.....	Tarthang Tulku.....	27,50
Maitreya Magazine.....	Maitreya Instituut.....	5,--
Milarepa.....	Evans Wentz.....	24,50
Mipam de Lama der vijf wijsh..	Lama Yongden.....	27,50
Niets is alles..gedichtenbundel..	Eva Hoekee.....	7,50
Open Bewustzijn.....	Tarthang Tulku.....	26,50
Prana..Tibetnummer.....	Ankh Hermes.....	9,50
Tantra, Yoga en Meditatie.....	Erik Bruijn.....	60,--
Tibet 3 mndl tijdschrift.....	Stichting Tibet.....	5,--
Tibet en het Tantrisch Boed...	Erik Bruijn.....	4,--
Tibetaans Boeddhisme.....	Tenzin Gyatso, 14e Dalai-	24,50
Tibetaans Boeddhisme.....	Een verzameling studies -	17,90
Tibetaans Dodenboek.....	Evants Wentz.....	36,--
Woorden van Boeddha.....	Blok.....	21,--
Zen Zin Zen Onzin.....	Paul Repts.....	21,--
Zitten, de prakt. van Zen.....	Nico Tydeman.....	21,--

Engels:

A Guide to the Bodhisattva's..	Shantideva.....	17,50
Advice from a spiritual frien.	Geshe Rabten.....	17,50
Buddhist Scriptures.....	Edward Conze.....	7,50
Chandrakirti's Sevenfold reas.	Joe Wilson.....	7,50
Death, Intermediate state and.	22,--
Drinking the Mountain stream..	Milarepa.....	15,--
Essence of Nectar.....	Yeshe Tsondru.....	12,50
Essence of refined gold.....	The 3rd Dalai Lama.....	12,50
Giving Breath to the wretched.	Restricted sale.....	12,50
Grammar of Coloquial Tibetan.	21,--
Guide to the Jewel Island.....	Olschak-Wangyal.....	15,--
Interview with the Dalai Lama.	John Avedon.....	20,--
Meaningfull to behold.....	Geshe Kelsang Gyatso....	27,50
Mahayana Purifications.....	T.L.W.A.....	12,50
Mahamudra, eliminating the ...	Wang-Chug-Dor-Je.....	18,--
Meditation, View and Action...	Sogyal Rinpoche.....	6,--
Meditations of a Tantric abbo.	Kensur Legden.....	8,50
My land and my People.....	de 14e Dalai Lama.....	12,50
Nagarjuna's letter.....	Nagarjuna.....	12,50
Preliminary Practices.....	Geshe Rabten.....	8,50
Profile of a Tibetan doctor...	Dr. Dolma.....	3,50
Silent Mind Holy Mind.....	Lama Thubten Yeshe.....	7,50
The Four Themed Prec. Garland.	Long-Chen-Rab-Jam-Pa....	12,50
Tantra in Tibet.....	Tsong-Khapa.....	25,--
Tara's Couloringbook.....	Andy Weber/nigel Welling-	9,--
The Ambrosia Heart Tantra.....	Dr. Yeshe Donden.....	12,50
The Door of Liberation.....	Geshe Wangyal.....	15,--
Tibet Photo Book.....	Mele.....	25,--
Tibetan Book of the Dead.....	Freemantle.....	15,--
Tbetan Medical Centre.....	3,50
Tibetan Medicine.....	Baghwan Dash.....	20,--
Tib.Tradition of Mental dev...	Geshe Ngawang Dhargye...	15,--
Universal Responsability.....	14e Dalai Lama.....	12,50
The White Annals.....	Gedun Choepel.....	15,--
Wisdom Energy 2.....	Lama Thubten Yeshe.....	7,50

Small booklets from the Tibetan Library Works and Archives:

A Compendium of Ways of Knowing.....	6,--
An Introduction to Buddhism.....	3,50
Analyses of going and coming.....	3,50
Eight Verses of Training the Mind.....	3,50
Excerpts from the Surangama Samadhi Sutra.....	4,50
Fifty Verses of Guru Devotion.....	3,50
Four Songs of Je Rinpoche.....	3,50
Lines of Experience.....	3,50
Ocean of Reasoning.....	3,50
Guru Puja.....	3,50
Practice of Emptiness.....	3,50
Short Biography and Letter of Je Tsong Khapa.....	4,50
Short Essays and Buddhist Thought and Practice.....	3,50
Stanza's of a Novice Monk.....	3,50
Three Discourses of the Buddha.....	3,50
The Foundation of Buddhist Meditation.....	3,50
The Great Seal of Voidness.....	3,50
The Key to the Madhyamika.....	3,50
The Opening of the Dharma.....	3,50
The steps of Visualisation on the Three Essential Mome-	3,50
The Thirty-seven Practices of the Buddha's Sons.....	3,50
The Wheel of Sharp Weapons.....	3,50
Universal Responsibility.....	3,50

Posters: 1000 Arms Chenrezig (Avalokitesvara).....	-10,--
Manjushri.....	-10,--
21 Tara's.....	-10,--

Greeting Cards met deities en enveloppe.....F	1,75
Ansichtkaarten.....	0,75
Zakagenda Mount Everest Centre.1982.....	15,--
Wierook Tibetaanse per korfje 28 stokjes.....	5,--
Mala's (rozenkrans) van hout.....	7,50
Mala's van Bodhiseeds groot.....	20,--
Mala's van Bodhiseeds klein.....	10,--
Counters, benen.....	5,--
Benen halsketting met gelukstekens.....	10,--
Losse Benen hanger met geluksteken.....	5,--
Rijstpapier Schrijfset uit Nepal met opdruk.....	5,--
Rijstpapier Schrijfset met kaarten idem.....	4,--
Rijstpapier Bloknotes	4,--
Rijstpapier Enveloppes per 10.....	2,--
Tibetaanse Schoudertassen veelkleurig.....	15,--
Tibetaanse Paspoorttasjes.....	5,--
Brokaat paspoorttasje.....	22,50
Ronde buidel brokaat voor mala of geld.....	15,--
Kleine brokaat geldbuideltjes.....	6,--

Al deze boeken en andere artikelen zijn verkrijgbaar bij het Maitreya Instituut, Dorpsstraat 6 5314 AE Bruchem. U kunt ook een telefonsiche bestelling plaatsen of een briefje sturen. De prijzen zijn exclusief portokosten. Tel : 04184-755.

